Buhalterija
apskaitos ir mokesčių apžvalga
Žurnalo priedas
VADOVUI IR BUHALTERIUI

MOKESČIAI:
įmonės prisitaikymas prie mokesčių reformos. Naujos taupymo ir baudų bei kitų sankcijų išvengimo galimybės

2026 m.

VYKSTANT dideliems MOKESČIŲ PASIKEITIMAMS, SVARBU GERAI ORIENTUOTIS šioje srityje!

Elektroninė darbo priemonė

ĮMONĖS MOKESČIŲ BYLA Jums padės:

- teisingai apskaičiuoti ir deklaruoti mokesčius,
- išvengti klaidų ir baudų mokesčių srityje,
- pasinaudoti teisėtais mokesčių mažinimo būdais.

PATIKRINTA NET 1000 ĮMONIŲ PRAKTIKOJE

PRIEMONĖJE:

- Daugiau kaip **50** įvairiems apmokestinimo atvejams skirtų norminių aktų ir jų išaiškinimų **SUVESTINIŲ**, kuriose susisteminti svarbiausi mokesčių reglamentuose nustatyti reikalavimai ir pateikti jų taikymo išaiškinimai.
- Daugiau kaip **150** mokesčių apskaičiavimui bei apskaitai skirtų **ŽINIARAŠČIŲ, REGISTRŲ, DOKUMENTŲ ir kitos mokestinės įmonėms svarbios medžiagos**.

DĖMESIO! Galite įsigyti tik Jums aktualias darbo priemonės ĮMONĖS MOKESČIŲ BYLA dalis. Kiekviena dalis apima visą su konkrečiu mokesčių objektu susijusią darbo priemonės medžiagą: norminių aktų ir jų išaiškinimų suvestines, žiniaraščius ir kitus dokumentus.

DALYS, kurias galima įsigyti atskirai:

Pavadinimas	Kaina su PVM	Prekės kodas
PELNO MOKESTIS		
Beviltiškos skolos	67 €	PM1
Dovanos, išskyrus dovanas darbuotojams	56 €	PM2
Finansinėje apskaitoje pripažinti atidėjiniai	45 €	PM3
Gauti dividendai	56 €	PM4
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	67 €	PM5
Investicinis projektas	67 €	PM6
Išlaidos darbuotojų ir (arba) jų šeimos narių naudai	56 €	PM7
Komandiruotės sąnaudos	67 €	PM8
Kvalifikacijos kėlimo ir mokymų sąnaudos	45 €	PM9
Menamos pajamos	45 €	PM10
Mokesčių sumos	45 €	PM11
Nuostolių perkėlimas	67 €	PM12
Nuostolių perdavimas ir perkėlimas	67 €	PM13
Parama	56 €	PM14
Pelno paskirstymas	56 €	PM15
Reprezentacijos sąnaudos	56 €	PM16
Susijusių asmenų sandoriai	67 €	PM17
Turto nurašymas	56 €	PM18
Visa PELNO MOKESČIO medžiaga	**tik 195 € ~~235 €~~**	PM_V

Pavadinimas	Kaina su PVM	Prekės kodas
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS		
Išskaitomas PVM pagal PVMĮ 96 str.	56 €	PVM18
Laikinai išvežamų iš Lietuvos prekių žurnalai (privalomi)	45 €	PVM19
Laikinai įvežamų į Lietuvą prekių žurnalai (privalomi)	45 €	PVM20
Maržos schema	67 €	PVM21
Mišri veikla	67 €	PVM22
Paslaugų įsigijimas iš užsienio	56 €	PVM23
Prekių įsigijimas iš ES valstybių	56 €	PVM24
Prekių / paslaugų pardavimas ES pirkėjams	56 €	PVM25
PVM atskaitos tikslinimas	67 €	PVM26
Visa PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO medžiaga	**tik 165 € ~~185 €~~**	PVM_V
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS		
Automobilio naudojimas privatiems poreikiams	56 €	GPM27
Dividendai ir tantjemos	56 €	GPM28
Dovanos ir prizai, įteikti darbuotojams ir jų šeimos nariams	56 €	GPM29
Dovanos ir prizai, įteikti ne darbuotojams	56 €	GPM30
Draudimo įmokos darbuotojų naudai	56 €	GPM31
Palūkanos	67 €	GPM32
B klasės pajamos	67 €	GPM33
Visa GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO medžiaga	**tik 145 € ~~174 €~~**	GPM_V
KITI MOKESČIAI IR ĮMOKOS		
VSD ir PSD įmokos	56 €	IM34
Nekilnojamojo turto mokestis	56 €	NTM35

Norite mokėti mažiau, o turėti daugiau?

TIK Buhalterija prenumeratoriams

Visos darbo priemonės kaina – tik 349 € ~~437 €~~ (su PVM). Prekės kodas – ĮMB.

Nuolaidos galioja sumokant iki gegužės 31 d.

Norėdami įsigyti prekę, sumokėkite jos kainą į UAB „Pačiolio prekyba" (j. k. 300807502) a. s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** *(kodai nurodyti prie kainų)* **telefono numerį ir el. pašto adresą.**

Daugiau informacijos – tel. (0 5) 2700 636, knygos@paciolis.lt arba www.Paciolis.lt

Žurnalo „Buhalterija: apskaitos ir mokesčių apžvalga“ 2026 m. 1 priedas
„MOKESČIAI: įmonės prisitaikymas prie mokesčių reformos.
Naujos taupymo ir baudų bei kitų sankcijų išvengimo galimybės“ –
V.: Pačiolis, 2026 – 36 p.

Šio leidinio rengėja
konsultantė ekspertė **Marina GUPTOR**

Projekto vadovas
aud. **Valdas JAGMINAS**

Maketuotoja **Virginija KEBLIENĖ**
Kalbos redaktorė **Danguolė VANAGAITĖ**

Medžiaga parengta pagal 2026 m. kovo 1 d. galiojusius arba paskelbtus norminius aktus, išskyrus atvejus, kai šioje medžiagoje nurodyta kitaip.

Leidėjai neatsako už neteisingą įmonių veiklos parodymą apskaitoje ir atskaitomybėje, taip pat už nuostolius, kuriuos įmonės gali patirti klaidingai traktuodamos arba taikydamos leidinyje išdėstytą metodiką.

Šio leidinio autoriaus teises saugo Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas. Nė viena šios medžiagos dalis negali būti perduodama ar dauginama jokia forma ir jokiomis priemonėmis, taip pat fotokopijuojama ir įrašoma į informacijos saugojimo ar platinimo sistemas. Tam reikia leidėjo raštiško sutikimo. Už draudimo nepaisymą numatyta teisinė atsakomybė.

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt.

© UAB „Pačiolis“, 2026

TURINYS

1. Įžanga: ką įmonei reiškia 2026 m. mokestiniai pokyčiai 5

2. 2026 m. mokesčių reformos žemėlapis 6
2.1. Pelno mokestis 7
2.2. Pridėtinės vertės mokestis 8
2.3. Gyventojų pajamų mokestis 8
2.4. Nekilnojamojo turto mokestis ir kiti klausimai, kuriuos reikia pasitikrinti pirmiausiai 10

3. Pelno mokestis 2026 m.: kurioje srityje įmonė permokės, jei nieko nekeis 12
3.1. Tarifo pokytis ir jo įtaka įmonės biudžetui 12
3.2. Leidžiami atskaitymai: ką verta peržiūrėti prieš metinį sąskaitų uždarymą 13
3.3. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo politika 14
3.4. Mokestinių nuostolių perdavimas/perkėlimas 14
3.5. Pelno mokesčio lengvatos 14
3.6. Susijusių asmenų sandoriai ir minimalus dokumentavimas 15
3.7. Kontrolinis sąrašas metų pabaigoje 16
3.8. Didžiausios 2026 m. pelno mokesčio rizikos 16

4. PVM 2026 m.: tarifai, pereinamieji momentai ir deklaravimo rizikos 19
4.1. Tarifų pokyčiai ir jų praktinė įtaka 19
4.2. Kiti pakeitimai 20
4.3. PVM savikontrolės lentelė 21

5. GPM pakeitimai nuo 2026 m.: ką būtina žinoti 22

6. Akcininkams, vadovams ir kitiems susijusiems asmenims mokamų išmokų rizikos 2026 m. 27

7. MAĮ, VMI kontrolė ir sankcijų prevencija 31

8. Praktinės taupymo galimybės ir 2026 m. buhalterio darbo įrankiai 33
8.1. Kaip nepermokėti pelno mokesčio teisėtais būdais 33
8.2. Kaip sumažinti PVM klaidų kainą 34
8.3. Kaip pasirengti VMI klausimams iš anksto 34
8.4. 10-ies punktų vadovo informavimo apie mokestines rizikas forma 35

ŠIOJE MEDŽIAGOJE VARTOJAMOS SANTRUMPOS

(rečiau vartojamos abreviatūros paaiškinamos jų pateikimo leidinyje vietose)

AAT – Apskaitos ir audito tarnyba
ABĮ – LR akcinių bendrovių įstatymas
AMP – apskaitos ir mokesčių politika
ANK – Administracinių nusižengimų kodeksas
ATA – apskaitą tvarkantis asmuo
ATPK – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas
AVNT – Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie LR finansų ministerijos
BSI – bazinė socialinė išmoka
DK – Darbo kodeksas
FA – finansinė apskaita
FAĮ – Finansinės apskaitos įstatymas
FM – LR finansų ministerija
GPM – gyventojų pajamų mokestis
ĮAĮ – Įmonių atskaitomybės įstatymas
IĮ – individuali įmonė
ĮGAĮ – Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymas
i.MAS – Išmanioji mokesčių administravimo sistema
JAR – Juridinių asmenų registras
LFAS – Lietuvos finansinės atskaitomybės standartai
LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė
MA – mokesčių administratorius
MAĮ – Mokesčių administravimo įstatymas
MGL – minimalusis gyvenimo lygis
MM – mokesčių mokėtojas
NPD – neapmokestinamasis pajamų dydis
PM – pelno mokestis
PMĮ – Pelno mokesčio įstatymas
PVM – pridėtinės vertės mokestis
PVMĮ – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas
VAS – verslo apskaitos standartai
VMI – Valstybinė mokesčių inspekcija
VSD – valstybinis socialinis draudimas
VSDFV – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba

ĮŽANGA

Šis žurnalo priedas parengtas taip, kad būtų naudingas tiek buhalteriui, tiek įmonės vadovui. Prasminga šį leidinį perskaityti visą, o, kai kils poreikis, grįžti prie tam tikrų jo vietų.

Pirmiausiai leidinys turėtų būti naudojamas kaip naujų mokestinių pokyčių žemėlapis. Iš pradžių verta peržvelgti, kurie 2026 m. pakeitimai apskritai aktualūs Jūsų įmonei. Ne kiekvienas pakeitimas reikšmingas kiekvienai įmonei, todėl svarbiausia atsirinkti savo rizikos sritis: pelno mokestį, PVM, GPM, išmokas akcininkams, nepriemokų riziką ar santykius su VMI.

Antra, leidiniu verta naudotis kaip mėnesio ir ketvirčio savikontrolės priemone. Tam tikri leidinio skyriai padės pasitikrinti, ar įmonėje nedaroma pasikartojančių mokestinių klaidų, ar teisingai taikomi tarifai, ar išmokos klasifikuojamos nuosekliai, ar dokumentų pakanka pasirinktam mokestiniam sprendimui pagrįsti.

Trečia, šis leidinys naudingas kaip prevencinis įrankis atsakant į galimus VMI klausimus. Jei kyla abejonių dėl konkrečios srities, geriausia ją pasitikrinti iš anksto: prieš pateikiant deklaraciją, prieš išmokant lėšas akcininkui, prieš keičiant atlygio sistemą ar prieš reaguojant į mokesčių administratoriaus kreipimąsi.

Todėl šį leidinį verta laikyti ne lentynoje, o ant darbo stalo. 2026 metais sėkmingas įmonės specialistų darbas mokesčių srityje priklausys ne nuo to, kiek naujovių bus perskaityta, o nuo to, kiek jų sugebėta paversti aiškiais įmonės veiksmais mokesčių optimizavimo srityje. Būtent tam ir skirtas šis leidinys.

Autoriai

1. ĮŽANGA: KĄ ĮMONEI REIŠKIA 2026 M. MOKESTINIAI POKYČIAI

2026 metai nėra dar vieni eiliniai metai su keliais tarifų pakeitimais. Šių metų pokyčiai aiškiai rodo, kad buhalterio funkcija vis labiau tolsta nuo siauro deklaracijų pateikimo ir mokesčių apskaičiavimo vaidmens. Iš buhalterio tikimasi kur kas daugiau: laiku atpažinti mokestinę riziką, įvertinti pokyčių poveikį įmonės pinigų srautams, perspėti vadovybę apie galimus papildomus kaštus, pasirengti pateikti duomenis mokesčių administratoriui ir užtikrinti, kad įmonės vidaus procesai atitiktų naujus reikalavimus.

Anksčiau daugeliu atvejų pakakdavo sekti, ar pasikeitė tarifas, deklaracijos forma ar pateikimo terminas. 2026 m. to nebepakanka. Dalis pokyčių veikia ne tik mokesčių sumą, bet ir pačią apskaitos bei vidaus kontrolės logiką. Vien žinoti, kas pasikeitė, negana – reikia suprasti, kaip tą pokytį pritaikyti kasdienėje įmonės praktikoje.

Kodėl 2026 m. neužtenka tik sekti tarifus

Tarifo pakeitimas dažnai yra tik matomiausia reformos dalis. Po juo slypi keli papildomi klausimai: nuo kada pokytis taikomas, kokioms operacijoms jis taikomas, kaip elgtis pereinamuoju laikotarpiu, kaip pakeisti apskaitos sistemą, kaip išvengti klaidų deklaruojant ir kaip pagrįsti pasirinktą sprendimą VMI, jei kiltų klausimų. Praktikoje būtent šie papildomi klausimai ir sukelia daugiausia problemų.Pavyzdžiui, net ir aiškus mokesčio tarifo pasikeitimas įmonei gali reikšti labai skirtingas pasekmes. Vienai įmonei tai bus tiesiog didesnė mokėtina suma metų pabaigoje, kitai – būtinybė peržiūrėti kainodarą, sutarčių su klientais sąlygas, sąnaudų planą ir avansinių mokėjimų grafiką, trečiai – poreikis atnaujinti apskaitos programą, darbuotojų instrukcijas, vidaus derinimo procedūras ir dokumentų formas. Todėl 2026 m. svarbiausia ne tik žinoti, kad padidėjo tarifas, bet ir laiku atsakyti į klausimą: ką konkrečiai įmonė turi pakeisti savo viduje?

Dar vienas svarbus pokytis – didėja duomenų reikšmė. Mokesčių administravimo praktikoje vis daugiau lemia ne vien galutinis skaičius deklaracijoje, bet ir visa jį pagrindžianti informacija: kaip klasifikuotos operacijos, kaip dokumentuotos išlaidos, ar išmokos tinkamai atskirtos pagal jų pobūdį, ar apskaitos ir personalo duomenys tarpusavyje dera. Tai reiškia, kad reikia galvoti ne vien apie rezultatą, bet ir apie įrodymų bazę. Kitaip tariant, 2026 m. svarbu gebėti ne tik teisingai apskaičiuoti, bet ir paaiškinti, kodėl apskaičiuota būtent taip.

Kokie pokyčiai didina kaštus, o kokie leidžia jų išvengti

Ne visi 2026 m. pokyčiai įmonei reiškia tą patį. Vieni didina kaštus tiesiogiai, kiti – netiesiogiai, o treti, tinkamai įvertinti, leidžia išvengti visai ne mokesčio, o daug brangesnių pasekmių: delspinigių, baudų, neteisingų deklaracijų taisymo, ginčų su VMI ar neefektyvių sprendimų vadovybės lygmeniu.

Tiesioginius kaštus didina tie pakeitimai, kurie iš karto veikia mokėtiną sumą arba darbo jėgos kainą. Tai gali būti tarifų padidėjimas, darbo užmokesčio fondo augimas, papildomi su darbo santykiais susiję reikalavimai, kai būtina peržiūrėti atlygio struktūrą ar vidaus tvarkas. Tokie pokyčiai paprastai greitai matomi biudžete, tačiau jų poveikis dažnai įvertinamas per vėlai – tik tada, kai metų planas jau patvirtintas, kainos su klientais suderintos, o pelningumo lūkesčiai liko seni.

Netiesioginius kaštus didina administraciniai pokyčiai. Nauja deklaravimo logika, papildomos duomenų pateikimo pareigos, tikslesnis operacijų klasifikavimas, informacijos suderinamumas priimant apskaitos, personalo ir vadovybės sprendimus – visa tai reikalauja daugiau laiko, kontrolės ir atsakomybės. Iš pirmo žvilgsnio tokie pokyčiai gali atrodyti nebrangūs, tačiau praktikoje jie kainuoja labai daug, jei įmonė jiems nepasiruošia. Viena klaida taikant PVM tarifą, netinkamai įforminta išmoka akcininkui ar nepakankamai pagrįsta sąnaudų pozicija gali kainuoti daugiau nei pats administracinis pasirengimas.

Tačiau svarbu matyti ir kitą pusę: dalis 2026 m. pokyčių leidžia išvengti kaštų. Ne todėl, kad mokestis sumažėja savaime, o todėl, kad įmonė gali laiku persitvarkyti. Jei buhalteris iš anksto identifikuoja rizikingas vietas, galima laiku pakoreguoti apskaitos politiką, peržiūrėti sutarčių sąlygas, susitvarkyti dokumentus, atskirti jautrias išmokų rūšis, pasirengti VMI klausimams ir išvengti sankcijų. Kitaip tariant, 2026 m. didžiausia taupymo galimybė dažnai slypi ne tik lengvatoje, bet ir prevencijoje. Praktiškai tai reiškia: pigiausia klaida yra ta, kuri pastebima iki deklaracijos pateikimo, brangiausia – kuri paaiškėja jau gavus VMI paklausimą, raginimą ar pradėjus tikrinimą. Todėl šių metų tikslas turėtų būti ne tik „teisingai apskaičiuoti“, bet ir „užbėgti už akių“.

2. 2026 M. MOKESČIŲ REFORMOS ŽEMĖLAPIS

2026 m. svarbiausia ne atskirai įsidėmėti kelis naujus tarifus, bet greitai suprasti, kuriose vietose keičiasi įmonės mokesčių rizikos žemėlapis. 2026 metais įsigaliojo nemažai pasikeitimų: pelno mokestis, PVM, gyventojų pajamų mokestis, nekilnojamojo turto mokestis, Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimai, mokesčio už aplinkos teršimą pakeitimai, taip pat paramos reglamentavimo naujovės. Dėl to 2026 m. reikia veikti ne fragmentiškai, o sistemiškai: pirmiausiai identifikuoti, kurie pokyčiai veikia įmonės pinigų srautus, kurie – deklaravimą, kurie – vidaus dokumentavimą, o kurie – galimą VMI kontrolės riziką.

Ši dalis – kaip greitas orientacinis žemėlapis, jos tikslas – ne smulkiai išnagrinėti kiekvieną įstatymo pakeitimą, o padėti ***per kelias minutes atsakyti į keturis praktinius klausimus:***

- kas pasikeitė,
- kam tai aktualiausia,
- ką būtina patikrinti pirmiausiai ir
- kuriose srityse pavėluota reakcija gali kainuoti brangiausiai.

2026 m. dauguma reikšmingų pokyčių susiję ne tik su mokesčio suma, bet ir su tuo, kaip įmonė klasifikuoja operacijas, kaip pildo formas, kaip pagrindžia sprendimus ir kaip suderina apskaitos, personalo bei vadovybės veiksmus.

SVARBIAUSI PAKEITIMAI VIENOJE VIETOJE

Bendrame 2026 m. reformos žemėlapyje įmonė pirmiausiai turėtų matyti penkias temas.

2.1. Pelno mokestis

Nuo 2026 m. *pasikeitė pelno mokesčio tarifai*: standartinis tarifas padidintas nuo 16 proc. iki 17 proc., o lengvatinis smulkiųjų vienetų tarifas – nuo 6 proc. iki 7 proc. Tam tikromis sąlygomis smulkiesiems vienetams išlieka 0 proc. tarifas pirmajam ir antrajam mokestiniams laikotarpiams. Be to, pelno mokesčio pakeitimai taikomi apskaičiuojant ir deklaruojant 2026 m. ir vėlesnių laikotarpių pelno mokestį bei avansinį pelno mokestį. Atsirado galimybė taikyti *momentinį nusidevėjimą, patikslinta mokestinių nuostolių perdavimo/perkėlimo lengvata*.

Kam aktualiausi pelno mokesčio pokyčiai

Pelno mokesčio pakeitimai 2026 m. aktualiausi beveik visoms pelningai veikiančioms įmonėms, tačiau labiausiai juos pajus keturios grupės įmonių.

- **Pirma grupė** – stabiliai pelningos įmonės, kurioms vien dėl standartinio tarifo padidėjimo nuo 16 proc. iki 17 proc. didėja metinė mokesčių našta. Tokioms įmonėms svarbiausia ne tik persiskaičiuoti 2026 m. pelno mokesčio biudžetą, bet ir peržiūrėti avansinio pelno mokesčio logiką bei planuojamą metinį pelningumą.
- **Antra grupė** – smulkieji vienetai, kurių pajamos ne didesnės kaip 300 000 Eur. PMĮ nustato, kad jiems taikomas 7 proc. lengvatinis tarifas, o tam tikromis sąlygomis pirmajam ir antrajam mokestiniams laikotarpiams gali būti taikomas ir 0 proc. tarifas. Tai reiškia, kad mažosioms įmonėms 2026 m. tampa ypač svarbu ne tik žinoti tarifą, bet ir nepažeisti sąlygų, nuo kurių priklauso teisė į palankesnį apmokestinimą. Net ir formaliai nedidelis verslas gali prarasti lengvatą, jei neįvertins dalyvių sudėties, veiklos tęstinumo ar kitų įstatymo sąlygų.
- **Trečia grupė** – įmonės, turinčios grupės struktūrą, reorganizacijų istoriją arba mokestinių nuostolių klausimų. VMI informacijoje apie PLN204 ir susijusių deklaracijų pildymo taisyklių pakeitimus pažymima, kad pasikeitus reglamentavimui bendra vieneto atskaitoma nuosavų, reorganizavimo metu perimtų ir iš kitų grupės vienetų perimtų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atitinkamai apskaičiuotų mokestinio laikotarpio pajamų. Tokiai įmonei vien tarifo klausimo nepakanka – jai reikia iš naujo peržiūrėti nuostolių panaudojimo planą ir deklaravimo logiką.
- **Ketvirta grupė** – įmonės, turinčios susijusių asmenų sandorių. Nuo 2026 m. atnaujinta FR0528 forma ir jos pildymo taisyklės, todėl ši tema išlieka viena jautriausių pelno mokesčio kontrolės vietų. Praktikoje tai reiškia, kad įmonės, kurios skolina ar skolinasi iš akcininkų, perka ar parduoda paslaugas grupėje, perskirsto bendrąsias išlaidas, moka už valdymo, licencines ar kitas susijusias paslaugas, turėtų pelno mokesčio pokyčius vertinti kartu su dokumentavimo pareiga.

2.2. Pridėtinės vertės mokestis

Nuo 2026 m. sausio 1 d. Lietuvoje taikomi du lengvatiniai PVM tarifai: 12 proc. ir 5 proc. Vietoje anksčiau galiojusio 9 proc. tarifo 12 proc. tarifas taikomas apgyvendinimo paslaugoms, keleivių vežimui reguliaraus susisiekimo maršrutais ir tam tikrų meno bei kultūros renginių lankymui, o 5 proc. tarifas taikomas spausdintoms ir elektroninėms knygoms bei tam tikriems neperiodiniams leidiniams. Kartu atnaujintos FR0600 ir FR0608 deklaracijų formos ir jose atsirado nauji laukeliai 12 proc. tarifui deklaruoti.

Kam aktualiausi PVM pokyčiai

PVM pokyčiai 2026 m. aktualiausi toms įmonėms, kurios iki šiol taikė 9 proc. lengvatinį tarifą arba turi daug nestandartinių, per laikotarpius persidengiančių operacijų. Pirmiausiai – tai *apgyvendinimo paslaugas teikiančios įmonės*, nes joms 9 proc. tarifas pakeistas 12 proc. tarifu. Tokioms įmonėms pokytis reiškia ne tik didesnę PVM sumą, bet ir galimą poveikį kainodarai, rezervacijų sistemoms, išankstiniams mokėjimams ir sutarčių sąlygoms.

PVM pokyčiai taip pat ypač svarbūs *meno, kultūros ir renginių organizavimo srityje veikiančioms įmonėms*, kai jų veikla patenka į PVMĮ nustatytą lengvatinio tarifo taikymo sritį. Šiose veiklos srityse klaida dažnai atsiranda ne dėl skaičiavimo, o dėl neteisingo pačios paslaugos kvalifikavimo: ar tai tikrai ta paslauga, kuriai leidžiama taikyti 12 proc. tarifą.

Atskira rizikos grupė yra *leidybos, prekybos leidiniais ir skaitmeniniu turiniu veikla užsiimančios įmonės.* Joms svarbus ne tik 9 proc. tarifo pakeitimas 5 proc. tarifu tam tikroms knygoms ir neperiodiniams leidiniams, bet ir būtinybė teisingai įvertinti, ar konkretus leidinys tikrai patenka į lengvatinio tarifo taikymo sritį. Praktikoje čia svarbiausia ne produkto pavadinimas, o turinio pobūdis.

PVM pokyčiai labai aktualūs ir įmonėms, kurios turi daug *pereinamųjų sandorių 2025 ir 2026 m.* Tai gali būti abonentinės paslaugos, išankstiniai mokėjimai, tęstiniai tiekimai, rezervacijos ar kitos operacijos, kai vieno sandorio dokumentai apima kelis laikotarpius, nes laikotarpiams nuo 2026-01-01 taikomos naujos FR0600 ir FR0608 formų versijos, o tikslinant ankstesnių laikotarpių duomenis naudojamos ankstesnės formos, todėl tokios įmonės turi ypač aiškiai atskirti laikotarpius.

Galiausiai PVM pokyčiai aktualūs visoms *įmonėms, kurios dirba su automatizuotomis apskaitos ir sąskaitų išrašymo sistemomis.* VMI nurodo, kad PVM klasifikatorius papildytas naujais 12 proc. kodais, o seniems 9 proc. kodams nustatyta galiojimo pabaiga. Todėl net ir ta įmonė, kuri pati tiesiogiai neteikia taikant lengvatinį tarifą apmokestinamų paslaugų, turi įsitikinti, kad sistemoje neliko neteisingų šablonų ar kodų, galinčių sukelti deklaravimo klaidą.

2.3. Gyventojų pajamų mokestis

2026 m. GPM pokyčiai svarbūs ne tik dėl darbo užmokesčio. Nuo 2026 m. sausio 1 d. keičiasi gyventojų pajamų apmokestinimo tvarka pagal GPMĮ pakeitimus, keičiasi tarifų sistema, įvairių pajamų rūšių apmokestinimo logika ir atnaujinta deklaravimo praktika. Tai reiškia, kad įmonė turi iš naujo peržiūrėti ne tik darbo santykių pajamas, bet ir išmokas vadovams, pajamas pagal civilines sutartis, individualios veiklos situacijas ir išmokas nenuolatiniams Lietuvos gyventojams.

Svarbiausi pakeitimai:

1) **Pagrindinis 2026 m. pokytis – nauja metinių pajamų apmokestinimo tarifų sistema**. Nuo 2026 m. 20 proc. tarifas taikomas gyventojo metinei pajamų daliai, ne didesnei kaip 36 VDU, 25 proc. tarifas – metinei pajamų daliai nuo 36 VDU iki 60 VDU, o 32 proc. tarifas – metinei pajamų daliai, didesnei kaip 60 VDU. 2026 m. tai reiškia ribas: iki 83 237,40 Eur taikomas 20 proc. tarifas, nuo 83 237,40 Eur iki 138 729 Eur – 25 proc. tarifas, daugiau kaip 138 729 Eur – 32 proc. tarifas.

2) **Svarbu atskirti, kurios pajamos įtraukiamos į bendrą metinę progresiją, o kurios ne**. Pajamos, apmokestinamos taikant 15 proc. tarifą, į bendrą progresijos sumą neįtraukiamos, tačiau dalis ne iš darbo santykių gautų pajamų gali daryti įtaką galutiniam darbo užmokesčio pajamų tarifo taikymui. Tai praktiškai reiškia, kad, vienam gyventojui gavus skirtingų rūšių pajamų, galutinė jo GPM našta gali būti didesnė, negu matyti iš vienos konkrečios įmonės išskaičiuoto mėnesinio GPM.

3) **Darbo užmokesčio ir kitų A klasės pajamų apmokestinimas.** Jeigu gyventojas pateikia prašymą, įmonė gali taikyti didesnį progresinį tarifą, skaičiuodama GPM nuo periodiškai išmokamų A klasės pajamų. Kai gyventojas gauna A klasės pajamų iš kelių įmonių, jis gali prašyti vienos įmonės pritaikyti didesnį tarifą, nors būtent iš jos gaunamos pajamos pačios savaime 36 VDU ribos neviršija. Tai reiškia, kad 2026 m. buhalterijai atsiranda daugiau praktinių situacijų, kai reikia reaguoti į darbuotojo ar vadovo prašymą taikyti didesnį tarifą per metus.

4) **Individualios veiklos pajamos.** Nuo 2026 m. individualios veiklos pagal pažymą pajamos apmokestinamos taikant 20 proc. tarifą ir pajamų mokesčio kreditą, dėl kurio, kai apmokestinamosios pajamos yra ne didesnės kaip 20 000 Eur, faktinis tarifas sudaro 5 proc., o kai pajamos – nuo 20 000 Eur iki 42 500 Eur, jis palaipsniui didėja, kol pasiekia 20 proc. Tačiau individualios veiklos pajamos gali būti įtraukiamos į bendrą metinę pajamų sumą, turinčią reikšmės progresiniam tarifui.

5) **Išmokų MB vadovams ir panašių išmokų apmokestinimas.** MB vadovo, kuris nėra MB narys, pajamos už vadovavimą apmokestinamos pagal GPMĮ 6 str. 1 dalies progresinę logiką, MB nario vadovo pagal civilinę sutartį gaunamos pajamos, neviršijančios 12 VDU ribos, apmokestinamos taikant 15 proc. tarifą, o viršijanti dalis jau pereina į bendrą progresinę sistemą. Nuo 2026 m. nebeužtenka žinoti tik „standartinį tarifą“, būtina vertinti pajamų rūšies vietą bendroje GPM sistemoje.

6) **Deklaravimas**. 2026 m. atnaujinta FR0459 deklaracijos pildymo tvarka ir taisyklės, todėl įmonės, mokančios išmokas užsienio fiziniams asmenims, turi ne tik patikrinti apmokestinimą, bet ir užtikrinti, kad naudojama teisinga deklaravimo forma bei taisyklės. Kartu 2026 m. atnaujinta GPM312 formos, jos priedų ir GPM313 formos deklaravimo tvarka, todėl pasikeitimai yra ne vien *tarifiniai*, bet ir *deklaraciniai*.

Kam aktualiausi GPM pokyčiai

Šie pokyčiai labai aktualūs visoms *įmonėms, turinčioms darbuotojų*, nes nauja 20–25–32 proc. progresinė logika gali paveikti darbuotojų ir vadovų galutinę metinę mokesčių naštą. Nors mėnesio darbo

užmokesčio apskaičiavimas vyksta įprasta tvarka, metų pabaigoje didesnes pajamas gaunantys darbuotojai ar vadovai gali susidurti su papildoma GPM prievole, jeigu jų bendros metinės pajamos viršija 36 VDU arba 60 VDU ribas.

Pakeitimai ypač aktualūs *įmonėms, kurių darbuotojai ar vadovai gauna pajamų iš kelių šaltinių.* Kai asmuo gauna pajamų iš kelių įmonių, iš vienos įmonės išmokamos sumos gali savaime neviršyti ribos, tačiau bendra metinė suma vis tiek gali perkelti dalį pajamų į 25 proc. tarifo taikymo sritį. Tokiose situacijose buhalterija turi gebėti paaiškinti darbuotojui jo teisę prašyti taikyti didesnį tarifą per metus.

Šie pokyčiai labai aktualūs ir *įmonėms, dirbančioms su vadovais, konsultantais ar kitais fiziniais asmenimis pagal civilines sutartis*. Tokios pajamos gali patekti į skirtingus tarifų taikymo režimus: dalis jų gali būti apmokestinama taikant 15 proc. tarifą iki 12 VDU ribos, o viršijanti dalis – jau pagal bendrą progresinę sistemą. Praktikoje tai reiškia, kad vien išmokos pavadinimo nepakanka: svarbu tiksliai žinoti jos rūšį ir vietą GPMĮ struktūroje.

GPM pokyčiai ypač svarbūs *įmonėms, kurios bendradarbiauja su individualią veiklą vykdančiais gyventojais.* Nors individualios veiklos apmokestinimas formaliai yra paties gyventojo reikalas, svarbu suprasti, kaip tokios pajamos apmokestinamos nuo 2026 m. ir kada verslo liudijimo ar individualios veiklos forma gali būti vertinama kitaip.

Galiausiai GPM pokyčiai aktualūs *įmonėms, kurios dažnai deklaruoja nestandartines išmokas.* Kadangi VMI atnaujino GPM312 ir GPM313 formų deklaravimo tvarką, rizika kyla ne tik dėl mokesčio apskaičiavimo, bet ir dėl neteisingai parinktos deklaracijos formos, jos versijos ar pajamų rūšies kodo. Tokiose įmonėse 2026 m. svarbiausia ne vien „teisingai išskaičiuoti“, bet ir „teisingai parodyti“.

2.4. Nekilnojamojo turto mokestis ir kiti klausimai, kuriuos reikia pasitikrinti pirmiausiai

Nuo 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio srityje įsigaliojo svarbūs pakeitimai, todėl įmonėms nebeužtenka tik pateikti deklaraciją (beje, už 2026 m. bus pildoma jau naujos formos deklaracija). Reikia iš naujo pasitikrinti, ar turtas apskritai yra mokesčio objektas, kokia jo mokestinė vertė, koks tarifas taikomas ir ar nėra lengvatų ar padidinto tarifo rizikos. Dalį pakeitimų taikyti reikia nuo 2026 m. sausio 1 d., dalį – nuo 2026 m. gegužės 1 d.

2026 m. svarbiausi keturi klausimai:

- kokia objekto mokestinė vertė;
- koks tarifas taikomas deklaruojant KIT719;
- kokios lengvatos taikomos juridiniams asmenims;
- koks turtas nelaikomas mokesčio objektu.

Svarbiausi pakeitimai:

1. Prieš skaičiuojant mokestį reikia pasitikrinti, kokia kiekvieno objekto mokestinė vertė 2026 m. ir vėlesniais laikotarpiais.
2. Savivaldybių tarybų nustatytas tarifas juridiniams asmenims yra nuo 0,5 proc. iki 3 proc. mokestinės vertės. Apleistam ar neprižiūrimam turtui gali būti taikomas 1–5 proc. tarifas, o kartu dar ir papildomas 0,2 proc. tarifas.

Kam aktualiausi nekilnojamojo turto mokesčio pokyčiai

Šie pokyčiai aktualūs visoms *įmonėms, turinčioms nuosavo nekilnojamojo turto (bei savo veikloje naudojančioms fiziniams asmenims priklausantį turtą):* administracinių patalpų, sandėlių, gamybinių objektų, komercinių patalpų ar kito apmokestinamo turto. Tokioms įmonėms svarbiausia iš naujo pasitikrinti mokestinę vertę ir savivaldybės tarifą, nes būtent nuo šių dviejų elementų priklauso galutinė mokėtina suma.

Pokyčiai ypač aktualūs *įmonėms, turinčioms objektų keliose savivaldybėse.* Kadangi tarifą nustato savivaldybės taryba, skirtingose savivaldybėse taikomi skirtingi tarifai, todėl nebegalima remtis vien „bendru įmonės NT mokesčio procentu". Tokiose įmonėse kiekvienas objektas turi būti vertinamas atskirai pagal jo buvimo vietą.

Šie pokyčiai labai aktualūs ir *įmonėms, turinčioms nenaudojamo, nebaigto statyti, apleisto ar neprižiūrimo turto*. Tokiam turtui gali būti taikomi 1–5 proc. savivaldybės nustatyti tarifai, o kartu ir papildomas 0,2 proc. tarifas. Tokiose situacijose NT mokestis iš techninio tampa reikšminga finansine rizika.

Pokyčiai aktualūs ir *įmonėms, veikiančioms taikant specialius režimus*, pavyzdžiui, laisvosiose ekonominėse zonose, taip pat įmonėms, kurių turto statusas susijęs su restruktūrizavimu, bankrotu ar kitomis specialiomis aplinkybėmis. Tokiose bylose būtina atskirai tikrinti lengvatas ir neapmokestinamo turto sąlygas.

2026 m. negalima pamiršti mokesčio už aplinkos teršimą bei paramos ataskaitų temos

Mokesčio už aplinkos teršimą apskaitą pirmiausiai turi pasitikrinti ne tik gamybinės įmonės. Nuo 2026 m. įsigaliojo esminiai Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimai. Todėl įmonės, kurios naudoja pakuotes, transporto priemones, vykdo atliekų šalinimo, importo ar kitą veiklą, susijusią su taršos objektais, turėtų labai anksti įsivertinti, ar jų apskaitoje ir deklaravimo sistemoje pakanka duomenų šiam mokesčiui teisingai apskaičiuoti. Ši sritis dažnai nuvertinama, nes ne kiekvienoje įmonėje ji matoma kaip „pagrindinis mokestis", tačiau praktikoje būtent dėl to pasitaiko daugiausia neparengtų procesų.

2026 m. verta pasitikrinti ir *paramos apskaitą*. VMI aiškiai nurodo, kad nuo 2026 m. sausio 1 d. nebeliko prievolės teikti PLN203 formą apie vienam asmeniui suteiktą ir (ar) iš vieno asmens gautą paramą, didesnę negu 15 000 Eur, išskyrus duomenų tikslinimą.

Apibendrinant galima pasakyti, kad 2026 m. mokesčių reformos žemėlapis rodo labai aiškią kryptį:

- pelno mokesčio srityje svarbiausia perskaičiuoti kaštų poveikį ir iš naujo įvertinti lengvatų taikymo bei nuostolių taisykles;
- PVM srityje – laiku suderinti tarifą, formas ir sistemos kodus;
- GPM srityje – peržiūrėti fiziniams asmenims mokamų išmokų apmokestinimą ir deklaravimą;
- NT ir aplinkos mokesčių srityse – susitvarkyti objektų, verčių ir duomenų bazę;
- paramos srityje – nebedaryti nebegaliojančių ataskaitinių veiksmų.

Būtent toks žemėlapis leidžia 2026 m. ne tik reaguoti į pakeitimus, bet ir valdyti jų pasekmes iš anksto.

3. PELNO MOKESTIS 2026 M.: KURIOJE SRITYJE ĮMONĖ PERMOKĖS, JEI NIEKO NEKEIS

2026 m. pelno mokesčio srityje didžiausia klaida yra ne vien neteisingai pritaikytas tarifas. Daug dažniau įmonė permoka todėl, kad per metus neperžiūri sąnaudų pripažinimo, neatskiria ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų nuo neleidžiamų, neįvertina ilgalaikio turto nusidėvėjimo galimybių, o susijusių asmenų sandoriuose remiasi įprasta praktika, bet ne dokumentais. 2026 m. tai ypač svarbu, nes pasikeitė pelno mokesčio tarifai, atsirado palankesnės taisyklės kai kuriems smulkiesiems vienetams, keitėsi nusidėvėjimo normatyvų taikymo lankstumas ir atnaujinta FR0528 formos ataskaitos bei jos pildymo taisyklių redakcija.

Įmonės pelno mokesčio peržiūra turi prasidėti ne nuo PLN204 deklaracijos pildymo, o nuo 7 klausimų:

1) koks tarifas taikomas būtent šiai įmonei 2026 metais;
2) ar visos sąnaudos tinkamai suskirstytos;
3) ar ilgalaikio turto politika dar atitinka realų naudojimą;
4) ar mokestiniai nuostoliai tinkamai perimti/perkelti 2026 metais;
5) ar įmonė naudojasi visomis galimybėmis pritaikyti PM lengvatas;
6) ar susijusių asmenų sandoriai turi pakankamą pagrindimą ir
7) ar metų pabaigoje yra vidaus kontrolės sąrašas, pagal kurį galima uždaryti laikotarpį be „staigmenų“.

3.1. Tarifo pokytis ir jo įtaka įmonės biudžetui

Nuo 2026 m. standartinis pelno mokesčio tarifas yra 17 proc., o smulkiųjų vienetų tarifas – 7 arba 0 proc. Smulkiųjų vienetų apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant tokius pelno mokesčio tarifus:

- *0 proc. pirmąjį ir antrąjį mokestinį laikotarpį,* jeigu tenkinamos šios sąlygos:
  - pirmojo ir antrojo mokestinių laikotarpių pajamos ne didesnės kaip 300 000 Eur (pajamų apribojimo dydis vertinamas kiekvieno mokestinio laikotarpio atskirai);
  - vienetas neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų;
  - vieneto dalyvis (dalyviai) yra tik fizinis asmuo (fiziniai asmenys);
  - per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, įskaitant pirmąjį ir antrąjį mokestinius laikotarpius: vieneto veikla nėra sustabdoma, vienetas nėra likviduojamas, reorganizuojamas ir vieneto akcijos (dalys, pajai) nėra perleidžiamos naujiems dalyviams;
- *7 proc.*, jeigu vienetų mokestinio laikotarpio pajamos ne didesnės kaip 300 000 Eur ir jie neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų.

Biudžeto atžvilgiu tai reiškia du skirtingus scenarijus. Pelningai veikiančiai vidutinei ar didesnei įmonei pelno mokestis paprasčiausiai brangsta: jeigu apmokestinamasis pelnas nesikeičia, vien tarifo pokytis nuo 16 iki 17 proc. didina metinę mokesčių naštą. Pavyzdžiui, kai apmokestinamasis pelnas yra 500 000 Eur, vieno procentinio punkto pokytis reiškia papildomus 5 000 Eur pelno mokesčio. Toks skirtumas tiesiogiai veikia planuojamą grynąjį pelną, dividendų galimybes ir avansinio pelno mokesčio planavimą.

Smulkiajai įmonei kyla kitokia rizika. Ji gali permokėti ne todėl, kad tarifas didelis, o todėl, kad neįvertina, ar turi teisę į 7 arba net į 0 proc. tarifą. Praktikoje problema dažniausiai kyla ten, kur akcininkų struktūra per metus pasikeičia, vyksta reorganizacija, veikla trumpam sustabdoma, akcijos perleidžiamos naujiems dalyviams arba pajamų riba vertinama „iš akies“. Tokiais atvejais reikia ne tik taikyti tarifą, bet ir turėti bylos logiką, kodėl būtent toks tarifas pasirinktas.

3.2. Leidžiami atskaitymai: ką verta peržiūrėti prieš metinį sąskaitų uždarymą

PMĮ nustatyta, kad leidžiami atskaitymai yra visos faktiškai patirtos įprastinės veiklos sąnaudos, būtinos pajamoms uždirbti ar ekonominei naudai gauti, jeigu Pelno mokesčio įstatymas nenustato kitaip. Dalis leidžiamų atskaitymų yra ribojamų dydžių, tarp jų – ilgalaikio turto nusidėvėjimo ar amortizacijos sąnaudos, ilgalaikio turto eksploatavimo, remonto ir rekonstravimo sąnaudos ir kitos PMĮ išvardytos kategorijos. Tai reiškia, kad prieš metinį sąskaitų uždarymą svarbiausia ne bendrai „perbėgti sąnaudas“, o suskirstyti į tris grupes: visiškai leidžiamas, ribojamų dydžių leidžiamas ir neleidžiamas.

Taip pat būtina peržiūrėti reprezentacijos, komandiruočių, automobilių, draudimo, smulkios naudos, dovanų ir mišrių išlaidų straipsnius. Būtent čia dažniausiai atsiranda skirtumas tarp apskaitos sąnaudų ir pelno mokesčio aspektu leidžiamų atskaitymų. Pagrindinė taisyklė viena: jeigu negalite aiškiai parodyti ryšio su pajamų uždirbimu ar verslo tikslu, tokia suma labai lengvai virsta neleidžiamais atskaitymais.

Dažniausios sąnaudų klaidos

Dažniausiai klaidingas būna *pelno mokesčio kvalifikavima*s. Įmonė sąnaudas pagrįstai užregistruoja apskaitoje, tačiau metų pabaigoje jų neperkelia į tinkamą pelno mokesčio kategoriją. Tokiu būdu leidžiamos sąnaudos paliekamos neatskaitytos, o ribojamų dydžių atskaitymai neapskaičiuojami su reikiamais apribojimais.

Kita dažna klaida – „vadovo nuožiūra“ pripažintos *mišrios išlaidos*. Pavyzdžiui, lengvojo automobilio, degalų, nuomos, telefono ar kitos naudos atveju įmonė dažnai neatskiria verslo ir asmeninio naudojimo. Tuomet nuo dalies išlaidų gali tekti papildomai mokėti GPM ar socialinio draudimo įmokas.

Dar viena klaida – *nepakankamas dokumentavimas*. Sąnaudų realumas ne visada ginčijamas, tačiau ginčijamas jų tikslas. Buhalteriui nepakanka turėti sąskaitą faktūrą, jam reikia matyti, kodėl išlaidos padarytos, su kokiu projektu ar klientu jos susijusios, kas patvirtino būtinumą ir kokia jų nauda įmonės veiklai. Kuo išlaidos labiau „ribinės“, tuo daugiau vertės turi trumpa, bet aiški vidaus pažyma ar sprendimas. Tai ypač aktualu metų pabaigoje, kai dalis išlaidų jau patirtos, o jų logika po kelių mėnesių tampa sunkiau atsekama.

3.3. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo politika

2026 m. ypač verta peržiūrėti ilgalaikio turto nusidėvėjimo politiką. Reikėtų atkreipti dėmesį į tokius pakeitimus:

- 2026 m. juridiniams asmenims nebereikia VMI sutikimo, kai ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai keičiami vadovo sprendimu. Tačiau toks keitimas turi būti ekonomiškai pagrįstas ir nesusijęs su mokestinės naudos siekiu. Jis įforminamas laisvos formos vidaus dokumentu, kuriame turi būti nurodyta, kokios grupės normatyvas keičiamas, koks normatyvas galiojo, koks nustatomas naujas ir kokios objektyvios aplinkybės lėmė pakeitimą. Nauji normatyvai negali būti mažesni už PMĮ 1 priede nustatytus, jie turi būti taikomi visai pasirinktai turto grupei, o pakeitimas galioja nuo to mokestinio laikotarpio, kuriam jis nustatytas, pradžios. Tai praktikoje reiškia labai aiškią taupymo galimybę: jeigu įmonės apskaitoje tebėra formaliai nustatyti normatyvai, kurie nebeatitinka realaus turto naudojimo, 2026 m. verta juos peržiūrėti teisėtu ir pagrįstu būdu. Čia svarbu ne agresyvus mokesčių mažinimas, o tiksli ekonominė realybė.
- Momentinio nusidėvėjimo taisyklės gali būti taikomos turtui, kuris atitinka įstatyme nustatytas grupes ir naudojamas veikloje ne trumpiau kaip 3 metus. Veiklos pobūdis, įskaitant turto nuomą, savaime netrukdo taikyti šios nuostatos, jeigu turto naudojimo reikalavimas išlaikomas.

3.4. Mokestinių nuostolių perdavimas/perkėlimas

Nuo 2026 m. sausio 1 d. yra suvienodinamos mokestinių nuostolių atskaitymo ribos, t. y. bendra vieneto atskaitytinų mokestinių nuostolių suma, įskaitant paties vieneto reorganizavimo metu perimtus ar iš kitų tos pačios vienetų grupės vienetų perimtus nuostolius, negali būti didesnė kaip 70 procentų to mokestinio laikotarpio pelno, kuris apskaičiuotas iš visų pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus bei ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, tačiau neįtraukiant ankstesnių metų mokestinių nuostolių.

Taigi, nuo 2026 m. visų tipų mokestiniai nuostoliai – tiek nuosavi, tiek perimti – bus vertinami bendrai, ir jų suma negalės būti didesnė kaip 70 proc. apmokestinamojo pelno.

Buvo patikslintos vienetų grupės vienetų mokestinių nuostolių perdavimo (perėmimo) sąlygos, nustatant, kad vienetų atitiktis keliamiems reikalavimams (dalyvavimo vienetų grupėje apimtis ir trukmė) turi būti įvertinama aktualaus mokestinio laikotarpio, už kurį apskaičiuoti mokestiniai nuostoliai perduodami (perimami), paskutinę dieną. Mokestinių nuostolių dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo, nuostolių, patirtų dėl turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ir apskaičiuotų pagal PMĮ 5 straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę, taip pat mokestinių nuostolių vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas pagal PMĮ 5 straipsnio 2 dalies nuostatas apmokestinamas taikant 7 procentų mokesčio tarifą, perkėlimo tvarka nesikeičia.

3.5. Pelno mokesčio lengvatos

Eil. Nr.	Lengvata	Reglamentavimas PMĮ
1.	Lengvatiniai PM tarifai	5 str.
2.	Neapmokestinamosios pajamos	12 str.
3.	Investicinis projektas	46-1 str.

Eil. Nr.	Lengvata	Reglamentavimas PMĮ
4.	Parama	28 str.
5.	MTEP	17-1 str.
6.	Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, apskaičiuotos pagal sutrumpintus normatyvus	18 str. 3 d.
7.	Momentinis nusidėvėjimas	18 str. 13 d.
8.	Lengvata laisvosios ekonominės zonos įmonėms	58 str.
9.	Mokėtino PM mažinimas	46-2 ir 55 str..
10.	Filmo gamybos lengvata	17-2 str.
11.	Neapmokestinamieji dividendai	33 ir 34 str.

3.6. Susijusių asmenų sandoriai ir minimalus dokumentavimas

Pelno mokesčio srityje viena jautriausių vietų išlieka susijusių asmenų sandoriai. PMĮ 40 straipsnio komentare VMI aiškina, kad apskaičiuodami apmokestinamąjį pelną vienetai pajamas ir sąnaudas turi pripažinti pagal tikrąją rinkos kainą. Jei sandoriuose tarp asocijuotų asmenų nustatytos kainos neatitinka tikrosios rinkos kainos, pelnas gali būti priskirtas vienam iš asmenų ir atitinkamai apmokestinamas. Kitaip tariant, problema kyla ne vien tada, kai sandoris „keistas“, bet ir tada, kai jo kainodara nepagrįsta.

2026 m. ši sritis dar aktualesnė todėl, kad nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo atnaujinta FR0528 formos ir jos pildymo taisyklių redakcija. VMI aiškiai nurodo, kad pakeitimų poreikį lėmė mokesčių mokėtojų klausimai dėl tinkamo kontroliuojamųjų sandorių parodymo, o esminiai pakeitimai padaryti būtent taisyklėse. Tai reiškia, kad įmonės, kurios teikia FR0528 formą, neturėtų pagal seną įprotį vien tik ją užpildyti.

Minimalus dokumentavimo standartas įmonės lygmeniu turėtų būti toks:

- **pirma**, turi būti aiškus susijusių asmenų žemėlapis: kas su kuo susijęs, kokiu pagrindu ir kokie sandoriai vyksta;
- **antra**, sudarant kiekvieną reikšmingesnį sandorį, turi būti išlikęs verslo pagrindimas: kodėl sandoris sudarytas, kokia jo ekonominė logika ir kuo pagrįsta kaina;
- **trečia**, turi būti įmanoma parodyti, kad sąlygos atitinka rinką arba bent jau nėra akivaizdžiai nuo jos nutolusios;
- **ketvirta**, reikia žinoti, ar įmonei kyla pareiga rengti formalius kontroliuojamųjų sandorių kainodaros dokumentus.

Mokesčių mokėtojai, atitinkantys nustatytus kriterijus, privalo rengti pagrindinę ir (ar) šalies bylas, jos turi būti parengtos iki kito mokestinio laikotarpio šešto mėnesio 15 dienos, o mokesčių administratoriui pareikalavus pateikiamos per 30 dienų. Tie, kurie tokių kriterijų neatitinka, gali kainos atitiktį ištiestosios rankos principui pagrįsti laisvos formos dokumentais. Praktikoje tai reiškia, kad „minimumas“ nėra „nieko neturėti“. Net jeigu įmonė neprivalo rengti visos kainodaros bylos, ji turėtų turėti bent laisvos formos pagrindimą dėl paskolų, palūkanų, valdymo mokesčių, administracinių paslaugų, licencinių mokėjimų, bendrų grupės sąnaudų paskirstymo ar kitų pasikartojančių susijusių sandorių. Jei tokio pagrindimo nėra, metų pabaigoje pelno mokesčio rizika iš teorinės labai greitai tampa finansine.

3.7. Kontrolinis sąrašas metų pabaigoje

Metų pabaigoje verta peržvelgti trumpą, bet griežtą kontrolinį sąrašą:

a) patikrinti, koks tarifas taikomas būtent šiai įmonei: 17 proc., 7 proc. ar galbūt 0 proc. pirmajam ar antrajam mokestiniam laikotarpiui, jeigu tenkinamos sąlygos;

b) patikrinti, ar visos reikšmingesnės sąnaudos suskirstytos į tris grupes: leidžiamos, ribojamų dydžių leidžiamos ir neleidžiamos. Vien apskaitos registrų tam nepakanka;

c) įvertinti, ar ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai dar atitinka realų naudojimą ir ar reikia vadovo sprendimu juos koreguoti nuo kito mokestinio laikotarpio pradžios, laikantis VMI nurodytų reikalavimų;

d) patikrinti, ar reprezentacinės ir kitos jautrios išlaidos yra pakankamai pagrįstos ir ar neviršyti jų pripažinimo ribojimai;

e) sudaryti susijusių asmenų sandorių sąrašą ir įvertinti, ar jiems pagrįsti reikia FR0528 formos, ar kainodaros bylos, ar bent laisvos formos rinkos kainos įrodymo;

f) patikrinti, ar grupės, akcininkų ir vadovų sandoriai nėra „užmaskuoti“ kitose sąnaudų eilutėse. Dažnai būtent čia slepiasi paskolų, naudos, valdymo išlaidų ar mišrių išmokų pelno mokesčio rizika.

Ir galiausiai svarbiausia: prieš pildant PLN204 deklaraciją verta turėti ne tik bandomąjį pelno mokesčio skaičiavimą, bet ir trumpą vidaus pažymą, kurioje būtų surašyti visi 2026 m. pelno mokesčio sprendimai, turėję didesnę įtaką bazei. Tokia pažyma nėra tiesiogiai privaloma, tačiau ji gerokai sumažina riziką, kad po kelių mėnesių įmonė nebegalės paaiškinti, kodėl buvo pasirinktas vienas ar kitas sprendimas.

Apibendrinant galima teigti, kad 2026 m. pelno mokestis įmonei nėra tik tarifo klausimas. Permokėjimas dažniausiai atsiranda ten, kur įmonė neperžiūri leidžiamų atskaitymų, nepataiso nusidėvėjimo politikos, neatskiria ribojamų dydžių sąnaudų ir nepasirengia dokumentuoti susijusių asmenų sandorius. Todėl geriausias metų pabaigos sprendimas yra ne greitai užpildyti deklaraciją, o iš anksto susitvarkyti pelno mokesčio logiką.

3.8. Didžiausios 2026 m. pelno mokesčio rizikos

➤ **1 rizika – taikomas ne tas tarifas.**

2026 m. klaidos prasideda jau nuo bazinio klausimo: ar įmonei taikytinas 17 proc., 7 proc., ar galbūt 0 proc. tarifas?

Rizikingos situacijos:

- smulkioji įmonė nepasitikrina, ar atitinka 7 proc., ar 0 proc. tarifo taikymo sąlygas;
- neįvertinamos pajamų ribos;
- neperžiūrima akcininkų sudėtis ir kitos lengvatinio tarifo taikymo sąlygos;
- tarifas pasirenkamas „pagal pernykštę praktiką“.

➤ **2 rizika – leidžiami atskaitymai neperžiūrimi metų pabaigoje.**

Dauguma permokėjimo atvejų susidaro ne dėl neteisingų pajamų, o dėl to, kad metų pabaigoje neperžiūrimos sąnaudos pelno mokesčio atžvilgiu.

Rizikingos situacijos:

- reprezentacija;
- komandiruotės;
- automobilių eksploatavimo ir degalų išlaidos;
- mišrios išlaidos;
- draudimas, telefonai, smulki nauda;
- netipinės konsultavimo ir grupės paslaugų sąnaudos.

➤ **3 rizika – neatskirtos leidžiamos, ribojamų dydžių ir neleidžiamos sąnaudos.**

➤ **4 rizika – ilgalaikio turto politika nebeatitinka realybės.**

2026 m. aktualu tai, kad juridiniams asmenims nebereikia VMI sutikimo keičiant nusidėvėjimo normatyvus, jei pakeitimas pagrįstas ir nesusijęs vien su mokestinės naudos siekiu.

Rizikingos situacijos:

- įmonė taiko pasenusius normatyvus;
- normatyvai neatitinka realaus turto naudojimo;
- nėra vadovo sprendimo ir ekonominio pagrindimo;
- nusidėvėjimas taikomas formaliai, neperžiūrint turto grupių.

➤ **5 rizika – susijusių asmenų sandoriai neparengti taip, kad būtų galima atsakyti į VMI klausimus**

Tai viena jautriausių pelno mokesčio sričių. VMI aiškina, kad susijusių asmenų sandoriuose pajamos ir sąnaudos turi būti pripažįstamos pagal tikrąją rinkos kainą, o nuo 2026 m. aktuali ir atnaujinta FR0528 forma bei jos pildymo taisyklės.

Rizikingos situacijos:

- akcininkų paskolos;
- susijusių asmenų palūkanos;
- valdymo ir administravimo paslaugos grupėje;
- bendrųjų sąnaudų perskirstymas;
- licenciniai ar kiti vidiniai mokėjimai.

Ką buhalteris turi pasitikrinti pirmiausiai

Prieš pildydami PLN204 deklaraciją, atsakykite į 5 klausimus:

1) Koks tarifas taikomas šiai įmonei – 17 proc., 7 proc. ar 0 proc.?
2) Ar visos jautrios sąnaudos peržiūrėtos pelno mokesčio atžvilgiu?
3) Ar ilgalaikio turto nusidėvėjimo politika dar pagrįsta?
4) Ar yra susijusių asmenų sandorių, kurie nepagrįsti rinkos kaina?

5) Ar prieš teikdami deklaraciją turime parengę bent trumpą vidaus pažymą apie svarbiausius 2026 m. pelno mokesčio sprendimus?

Kada reikia sustoti ir tikrinti papildomai

Papildoma peržiūra būtina, jeigu:

- pasikeitė akcininkų sudėtis ar įmonės statusas;
- įmonė turi reikšmingų reprezentacijos ar mišrių išlaidų;
- yra akcininkams suteiktų ar iš akcininkų gautų paskolų;
- pasikeitė ilgalaikio turto naudojimas;
- įmonė turi susijusių asmenų sandorių;
- pelno mokesčio bazė gerokai skiriasi nuo ankstesnių metų;
- dalis didesnių sąnaudų pagrįstos tik sąskaita, be papildomo paaiškinimo.

Greitas signalas vadovui

Vadovą verta informuoti nedelsiant, jei:

- keičiasi įmonės pelno mokesčio tarifas;
- pelno mokesčio našta labai išauga dėl 17 proc. tarifo;
- yra neaiškių ar reikšmingų metų pabaigos sąnaudų;
- planuojami dividendai, paskolos ar kiti susijusių asmenų sandoriai;
- reikia peržiūrėti nusidėvėjimo politiką;
- yra rizika, kad deklaracija bus teikiama neparengus vidaus pagrindimo.

4. PVM 2026 M.: TARIFAI, PEREINAMIEJI MOMENTAI IR DEKLARAVIMO RIZIKOS

Nuo 2026 m. sausio 1 d. vietoje iki tol taikyto 9 proc. lengvatinio PVM tarifo taikomas 12 proc. lengvatinis tarifas. Kartu atnaujintos pagrindinės PVM deklaravimo formos – FR0600 ir FR0608, papildyti PVM klasifikatoriaus kodai, o prie anksčiau 9 proc. tarifui naudotų kodų įrašyta galiojimo pabaigos data – 2025 m. gruodžio 31 d.

Nuo 2026 m. sausio 1 d. naudojama FR0600 ir FR0608 formų 3 versija, o tikslinant laikotarpius iki 2025 m. gruodžio 31 d. turi būti naudojamos ankstesnės formų versijos.

Tai reiškia, kad 2026 m. PVM rizika įmonėje kyla keturiais atvejais vienu metu:

- taikant tarifus;
- atliekant pereinamojo laikotarpio operacijas;
- pildant deklaravimo formas ir
- nesutvarkius apskaitos sistemos nustatymų.

Praktikoje įmonė dažniausiai klysta ne todėl, kad nežino, jog 9 proc. tarifas pakeistas į 12 proc., o todėl, kad laiku neperžiūri, kurioms konkrečioms operacijoms šis pokytis taikomas, kaip jį parodyti sistemoje ir kokia forma deklaruoti. Dėl to PVM 2026 m. reikia vertinti kaip procesų, o ne tik tarifo klausimą.

4.1. Tarifų pokyčiai ir jų praktinė įtaka

Nuo 2026 m. sausio 1 d. taikomi *2 lengvatiniai PVM tarifai* – 5 ir 12 procentų dydžio.

Pagal PVMĮ 19 straipsnio 3 dalies nuostatas, 12 proc. PVM tarifas vietoje taikyto lengvatinio 9 proc. PVM tarifo bus taikomas:

1) turizmo veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka teikiamoms apgyvendinimo paslaugoms;
2) keleivių vežimo LR susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos arba savivaldybių nustatytais reguliaraus susisiekimo maršrutais paslaugoms, taip pat šiame punkte nurodytų keleivių bagažo vežimo paslaugoms;
3) visų rūšių meno ir kultūros įstaigų, meno ir kultūros renginių lankymui, kai netaikomos PVMĮ 23 straipsnio nuostatos.

Dėl šio pakeitimo atnaujintos ir pagrindinės PVM deklaravimo formos – FR0600 ir FR0608, jose atsirado nauji laukeliai duomenims apie 12 proc. tarifą pateikti. Kartu atnaujintas ir PVM klasifikatorius bei kai kurie su duomenų tvarkymu susiję aprašai. Tai reiškia, kad PVM pokytis 2026 m. yra ne vien tarifo, bet ir apskaitos sistemos, kodavimo bei deklaravimo tikslumo klausimas.

Svarbu ne tik pakeisti tarifą iš 9 proc. į 12 proc., bet ir įsitikinti, kad visi su tuo susiję dokumentai, kainoraščiai, sutartys, kasos sistemos, sąskaitų šablonai ir apskaitos kodai atitinka naują tvarką.

Pagal papildytas PVMĮ 19 straipsnio 4 dalies 4 punkto nuostatas, 5 proc. PVM tarifas vietoje anksčiau taikyto lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikomas: spausdintoms ir elektroninėms knygoms bei spausdintiems ir elektroniniams neperiodiniams informaciniams leidiniams (įskaitant vadovėlius, pratybų sąsiuvinius, enciklopedijas, žodynus, žinynus, informacines brošiūras, nuotraukų ir reprodukcijų albumus, vaikiškas knygeles su paveikslėliais, piešimo ir spalvinimo knygeles, spausdintas ar rankraštines natas, žemėlapius, schemas ir brėžinius, tačiau išskyrus kalendorius, užrašų knygeles ir kitus panašaus pobūdžio spaudinius). Šio punkto nuostatos netaikomos leidiniams, kuriuose reklama sudaro daugiau kaip 4/5 viso leidinio arba kurių visą ar didžiąją dalį sudaro muzikos ar vaizdo turinys.

Praktikoje tai reiškia, kad įmonės, prekiaujančios leidiniais, nebegali taikyti seno 9 proc. tarifo visiems spausdintiems ar elektroniniams produktams. Reikia įvertinti ne tik produkto pavadinimą, bet ir jo turinį, paskirtį bei sudėtį. Čia atsiranda papildoma kvalifikavimo rizika: ne kiekvienam informaciniam produktui savaime bus taikomas 5 proc. tarifas.

Taip pat nuo 2026 m. sausio 1 d. panaikintas 9 proc. lengvatinis PVM tarifas šioms prekėms ir paslaugoms:

1) šilumos energijai, kuri tiekiama gyvenamosioms patalpoms šildyti (įskaitant šilumos energiją, perduodamą per karšto vandens tiekimo sistemą), į gyvenamąsias patalpas tiekiamam karštam vandeniui arba šaltam vandeniui karštam vandeniui paruošti ir šilumos energijai, sunaudotai šiam vandeniui pašildyti;

2) spausdintoms ir elektroninėms knygoms bei spausdintiems ir elektroniniams neperiodiniams informaciniams leidiniams;

3) buitiniams energijos vartotojams, kaip jie apibrėžti LR energetikos įstatyme, tiekiamoms malkoms ir medienos produktams, skirtiems kūrenti.

4.2. Kiti pakeitimai

Pakeista PVMĮ 15 straipsnio 21 dalis. Nuo 2026 m. sausio 1 d., kai prekių tiekimą ar paslaugų teikimą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje patiektų prekių ar suteiktų paslaugų apmokestinamoji vertė nurodyta kita valiuta nei eurais, o vėliau patikslinta ir išrašyta kreditinė PVM sąskaita faktūra, *perskaičiuojant patikslintą apmokestinamąją vertę į eurus, naudojamas euro ir užsienio valiutos santykis, nustatytas apmokestinimo momentu*, o kai neįmanoma tiksliai nustatyti, kurio apskaitos dokumento duomenys tikslinami, – tų aplinkybių įforminimo dieną.

Nuo 2026 m. sausio 1 d. *PVM neapmokestinamos pagal LR socialinių paslaugų įstatymą (toliau – SPĮ) socialinių paslaugų teikėjų teikiamos socialinės paslaugos*, taip pat šių asmenų tiekiamos prekės ir teikiamos kitos, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, paslaugos, kai tenkinamos visos šios sąlygos: 1) šios prekės tiekiamos ir paslaugos teikiamos socialinių paslaugų vartotojams; 2) šių prekių tiekimas ir paslaugų teikimas yra susiję su socialinių paslaugų teikimu. Pagal SPĮ nuostatas, socialinių paslaugų teikėjais yra laikomi socialinių paslaugų įstaigos (nesvarbu, ar jos yra pelno siekiantys, ar pelno nesiekiantys juridiniai asmenys), taip pat ir tokias paslaugas teikiantys fiziniai asmenys, atitinkantys SPĮ jiems nustatytus reikalavimus.

Taigi, nuo 2026 m. sausio 1 d. PVM neapmokestinamos socialinės paslaugos ir su jomis susijusios prekės ir paslaugos, kai jas tieks (teiks) ne tik pelno nesiekiantys asmenys, bet ir pelno siekiantys juridiniai asmenys bei fiziniai asmenys, atitinkantys SPĮ jiems keliamus reikalavimus.

Pakeista PVMĮ 92 straipsnio 4 dalis. Nuo 2026 m. sausio 1 d. *apmokestinamieji asmenys, nustatyta tvarka neįsiregistravę kaip PVM mokėtojai, privalo išskirti PVM sumą sandorius įforminančiuose dokumentuose,* kad būtų galima teisingai nustatyti prievoles, susijusias su PVM, ir kad prekes ar paslaugas įsigiję apmokestinamieji asmenys, PVM mokėtojai, turintys teisę pirkimo PVM įtraukti į PVM atskaitą, galėtų šia savo teise pasinaudoti.

4.3. PVM savikontrolės lentelė

Klausimas	Taip / Ne	Pastabos
Ar peržiūrėtos visos prekės ir paslaugos, kurioms iki 2025 m. buvo taikomas 9 proc. tarifas?		
Ar aišku, kurioms operacijoms nuo 2026 m. taikomas 12 proc. tarifas?		
Ar aišku, kurioms prekėms taikomas 5 proc. tarifas?		
Ar nustatyta, kurioms prekėms ir paslaugoms 9 proc. lengvata panaikinama visiškai?		
Ar apskaitos sistemoje atnaujinti PVM tarifai ir kodai?		
Ar darbuotojai, išrašantys sąskaitas, žino naują tarifų taikymo tvarką?		
Ar peržiūrėtos pereinamojo laikotarpio sutartys, avansai ir tęstinės paslaugos?		
Ar kreditinių sąskaitų užsienio valiuta apskaitos taisyklės pakeistos pagal naują kursų taikymo logiką?		
Ar įmonė įvertino, ar jos socialinės paslaugos nuo 2026 m. tampa PVM neapmokestinamos?		
Ar peržiūrėtos pirkimo PVM atskaitos taisyklės, taikytinos tiekėjams, kurie turėjo registruotis kaip PVM mokėtojai?		

5. GPM PAKEITIMAI NUO 2026 M.: KĄ BŪTINA ŽINOTI

2026 m. gyventojų pajamų mokesčio pakeitimai svarbūs ne tik apskaičiuojant darbo užmokestį – jie daro įtaką ir kitoms fiziniams asmenims įmonės mokamoms išmokoms: vadovų atlygiui, išmokoms pagal civilines paslaugų sutartis, mažųjų bendrijų vadovų pajamoms, individualios veiklos pajamų vertinimui, taip pat nenuolatinių Lietuvos gyventojų B klasės pajamų deklaravimui. Šie pakeitimai reiškia labai praktišką dalyką: nebeužtenka teisingai išskaičiuoti mėnesio GPM iš vienos konkrečios išmokos, dabar dar svarbiau suprasti, kaip konkreti pajamų rūšis daro įtaką visoms gyventojo metinėms pajamoms, kokios deklaravimo formos turi būti naudojamos ir kokiais atvejais įmonė turi informuoti vadovybę ar patį gyventoją apie galimą papildomą metinę mokesčių prievolę.

Nauja GPM tarifų taikymo sistema nuo 2026 m.

Nuo 2026 m. sausio 1 d. taikoma nauja pagrindinių GPM tarifų sistema: 20 proc. tarifas taikomas metinei pajamų daliai, ne didesnei kaip 36 vidutiniai darbo užmokesčiai; 25 proc. tarifas taikomas metinei pajamų daliai nuo 36 VDU iki 60 VDU; 32 proc. tarifas taikomas metinei pajamų daliai, didesnei kaip 60 VDU. 2026 m. 1 VDU dydis yra 2 312,15 Eur, todėl 36 VDU sudaro 83 237,40 Eur, o 60 VDU – 138 729 Eur. Ši sistema reiškia, kad gyventojo galutinis apmokestinimas priklauso ne tik nuo vienos rūšies pajamų, bet nuo bendros metinių pajamų sumos, kuriai taikoma GPMĮ 6 straipsnio 1 dalis. Dėl to buhalteris turi vertinti ne vien darbo užmokesčio ar konkrečios išmokos tarifą išmokėjimo momentu, bet ir tai, ar įmonės mokamos sumos gali prisidėti prie didesnio metinio tarifo taikymo. Tai ypač aktualu darbuotojams, vadovams ir kitiems asmenims, kurie gauna pajamų iš kelių šaltinių.

Kokios pajamos dalyvauja apskaičiuojant bendrą metinę pajamų sumą

Apskaičiuojant bendrą metinę pajamų sumą, ne visos pajamos yra vertinamos vienodai. Į šią bendrą sumą neįskaičiuojamos pajamos, apmokestinamos taikant 15 proc. GPM tarifą. Tai reiškia, kad reikia aiškiai atskirti pajamas, patenkančias į 20–25–32 proc. progresinę sistemą, nuo pajamų, kurioms taikomas atskiras 15 proc. režimas. Praktikoje tai svarbu tada, kai tas pats fizinis asmuo gauna kelias skirtingų rūšių pajamas. Viena dalis gali būti apmokestinama taikant 15 proc. tarifą ir nedalyvauti apskaičiuojant bendrą pajamų sumą, o kita pajamų dalis gali būti įtraukiama į metinę sumą, nuo kurios priklausys, ar bus taikomas tik 20 proc. tarifas, ar daliai pajamų jau teks taikyti 25 arba 32 proc. tarifą. Todėl buhalterio užduotis 2026 m. yra ne tik apskaičiuoti, bet ir tinkamai klasifikuoti pajamų rūšis.

Ką GPM pakeitimai reiškia darbo užmokesčiui ir su darbo santykiais susijusioms pajamoms

Kasdienėje įmonės praktikoje didžiausia reikšmė tenka darbo santykių pajamoms. Nors iš mėnesio darbo užmokesčio GPM išskaičiuojamas įprasta tvarka, metų pabaigoje galutinis apmokestinimas priklausys nuo visų gyventojo metinių pajamų, patenkančių į progresinės sistemos taikymo sritį. Tai reiškia, kad aukštesnes pajamas gaunančiam darbuotojui arba vadovui, kuris turi ir kitų pajamų, gali tekti papildoma GPM prievolė pateikiant metinę deklaraciją. Ši aplinkybė ypač svarbi tada, kai darbuotojas ar vadovas dalį pajamų gauna užsienyje. Tam tikrais atvejais užsienyje gautos ir ten apmokestintos darbo pajamos Lietuvoje gali nebūti

papildomai apmokestinamos, tačiau nustatant tarifą jos vis tiek gali būti įtraukiamos į metinių pajamų sumą. Todėl buhalteriui svarbu apie tokias situacijas žinoti iš anksto. Jeigu darbuotojas ar vadovas dirba tarptautinėje aplinkoje, dalį laiko dirba užsienyje arba gauna pajamų iš kelių valstybių, apskaičiuoti vien įprastą mėnesinį darbo užmokestį nebepakanka. Reikia bent jau įspėti tokį asmenį, kad galutinė GPM našta gali paaiškėti tik jo metinėje deklaracijoje.

Vadovų, civilinių sutarčių ir panašių išmokų apmokestinimas

Naujoji tarifų taikymo loginė eiga aktuali ir toms pajamoms, kurios nėra įprastas darbo užmokestis, tačiau pagal GPM taisykles patenka į progresinės sistemos taikymo sritį. Tai apima ir kai kurias vadovų pajamas, taip pat atlygius pagal tam tikras civilines paslaugų sutartis. Jeigu tokios pajamos kartu su kitomis gyventojo apmokestinamosiomis pajamomis neviršija 36 VDU ribos, taikomas 20 proc. tarifas; pajamų daliai tarp 36 VDU ir 60 VDU taikomas 25 proc. tarifas, o 60 VDU viršijančiai daliai – 32 proc. tarifas. Įmonės buhalterijoje tai reiškia, kad negalima mechaniškai vertinti kiekvienos išmokos atskirai. Jei tas pats asmuo vienu metu yra darbuotojas, vadovas, konsultantas ar gauna kitų rūšių apmokestinamųjų pajamų, jo bendras metinis apmokestinimas gali keistis. Todėl 2026 m. vadovų ir kitų dideles pajamas gaunančių asmenų atlygis turėtų būti vertinamas atsižvelgiant ne tik į įmonės sąnaudas, bet ir į galutinio GPM poveikį.

Individualios veiklos pajamos nuo 2026 m.

Nuo 2026 m. keičiasi ir individualios veiklos apmokestinimo tvarka. Nuo individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų, ne didesnių kaip 42 500 Eur per metus, GPM apskaičiuojamas taikant 20 proc. tarifą ir atimant pajamų mokesčio kreditą. Pritaikius šį kreditą, faktinis mokestis, kai apmokestinamosios pajamos ne didesnės kaip 20 000 Eur, sudaro 5 proc.; kai apmokestinamosios pajamos – nuo 20 000 Eur iki 42 500 Eur, jis palaipsniui didėja, kol pasiekia 20 proc. lygį. Šis pakeitimas įmonėms svarbus ne tik tada, kai jos pačios moka atlygius gyventojams, dirbantiems pagal individualios veiklos pažymą. Jis svarbus ir tada, kai akcininkai, vadovai ar darbuotojai vykdo individualią veiklą ir gauna iš jos pajamų, nes individualios veiklos apmokestinamosios pajamos taip pat gali būti įtraukiamos į bendrą metinių pajamų sumą, kuri turi reikšmės taikant 20–25–32 proc. tarifus. Vadinasi, individuali veikla nuo 2026 m. nėra visiškai atskiras režimas, jeigu kalbama apie bendrą gyventojo pajamų paveikslą.

Nenuolatiniai Lietuvos gyventojai ir FR0459 forma

Nuo 2026 m. aktualūs ir nenuolatinių Lietuvos gyventojų pajamų deklaravimo pokyčiai. Pakeista nenuolatinio Lietuvos gyventojo pajamų mokesčio nuo B klasės pajamų deklaracijos FR0459 forma ir jos pildymo taisyklės. Šie pakeitimai taikomi deklaruojant 2026 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių nenuolatinių Lietuvos gyventojų B klasės pajamas. Tai aktualu įmonėms, kurios moka B klasės išmokas užsienio fiziniams asmenims, pavyzdžiui, konsultantams, valdymo organų nariams ar kitiems nenuolatiniams Lietuvos gyventojams.

Tokiose situacijose nepakanka vien teisingai apskaičiuoti mokestį. Reikia užtikrinti, kad būtų naudojama tinkama deklaracijos forma, teisingai identifikuota pajamų rūšis ir laikomasi atnaujintos pildymo tvarkos.

GPM312 ir GPM313 formų pakeitimai

Atnaujinta Metinės gyventojams išmokėtų išmokų deklaracijos GPM312 forma, jos priedai GPM312L ir GPM312U bei jų pildymo taisyklės. Be to, atnaujintas Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313

formos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašas, taikomas nuo 2026 m. laikotarpių. Taigi, 2026 m. GPM pakeitimai buhalteriui reiškia ne vien tarifų taikymo klausimą, bet ir deklaravimo tvarkos pakeitimus. Praktikoje tai reiškia, kad metų pradžioje ir pabaigoje verta atlikti kontrolinį patikrinimą: ar apskaitos sistema, deklaravimo programos ir vidinės instrukcijos remiasi naujomis formų versijomis, ar pajamų rūšys klasifikuojamos pagal 2026 m. galiojančias taisykles ir ar darbuotojai, atsakingi už GPM deklaravimą, laikosi atnaujintų taisyklių.

Ką reikia patikrinti pirmiausiai

- 2026 m. **pirmas žingsnis** turėtų būti visų įmonės fiziniams asmenims mokamų išmokų peržiūra. Jas verta suskirstyti į aiškias grupes: darbo santykių pajamos, vadovavimo ar civilinių sutarčių pajamos, individualios veiklos pajamos, B klasės išmokos nenuolatiniams gyventojams ir pajamos, kurioms taikomas 15 proc. tarifas. Tik toks suskirstymas leidžia aiškiai suprasti, kurios sumos dalyvauja bendrame 20–25–32 proc. tarifų modelyje, o kurios – ne.
- **Antras žingsnis** – atskirai įvertinti tas situacijas, kai tas pats asmuo gauna kelių skirtingų rūšių pajamas. Būtent tokiose bylose dažniausiai atsiranda neatitikimas to, kas buvo išskaičiuota per mėnesį, ir to, kas paaiškėja metinėje deklaracijoje.
- **Trečias žingsnis** – atnaujinti deklaravimo formas ir vidines darbo instrukcijas.
- **Ketvirtas** – informuoti vadovybę, kad 2026 m. GPM pakeitimai yra ne vien darbuotojo ar gyventojo problema, bet ir įmonės duomenų kokybės, išmokų struktūros bei deklaravimo rizikos klausimas.

2026 m. GPM pokyčiai reiškia perėjimą nuo įprasto mėnesinio GPM išskaičiavimo prie platesnio pajamų vertinimo. Dabar svarbu ne tik teisingai pritaikyti tarifą išmokėjimo momentu, bet ir suprasti, kaip konkreti išmoka veikia bendrą gyventojo metinių pajamų sistemą, ar ji dalyvaus taikant progresinius tarifus ir kokią deklaravimo formą reikės naudoti. Didžiausia rizika 2026 m. bus ne „neteisingai apskaičiuoti vieną procentą“, o neteisingai kvalifikuoti pačią pajamų rūšį arba vadovautis sena deklaravimo logika.

2026 m. GPM savikontrolės lentelė

Ši lentelė skirta naudoti praktiškai šiais atvejais: mėnesio pabaigoje, prieš metinį sąskaitų uždarymą arba prieš deklaruojant išmokas gyventojams. 2026 m. ji ypač svarbi todėl, kad keičiasi ne tik tarifų taikymo logika, bet ir kai kurių pajamų rūšių vertinimas, taip pat deklaravimo formos. VMI aiškina, kad nuo 2026 m. taikoma nauja 20–25–32 proc. metinių pajamų apmokestinimo sistema, atnaujintos GPM312, GPM313 ir FR0459 formos, todėl buhalteriui svarbiausia yra ne tik išskaičiuoti mokestį, bet ir teisingai klasifikuoti pajamas.

Ši savikontrolės lentelė padeda atsakyti į tris svarbiausius klausimus:

1) Ar įmonė teisingai supranta, kokias pajamas išmoka?
2) Ar ji teisingai deklaruoja šias pajamas?
3) Ar ji laiku mato rizikas, kurios metų pabaigoje gali virsti papildomu GPM, tikslinimais ar VMI klausimais?

Klausimas	Taip / Ne	Pastabos
A. Išmokų klasifikavimo kontrolė		
Ar visos fiziniams asmenims išmokėtos sumos suskirstytos pagal pajamų rūšis: darbo santykių pajamos, civilinių sutarčių pajamos, individualios veiklos pajamos, B klasės pajamos, kitos išmokos?		
Ar aišku, kurios pajamos patenka į bendrą 20–25–32 proc. progresinę sistemą, o kurios apmokestinamos taikant atskirą 15 proc. tarifą?		
Ar nepalikta mišrių išmokų, kurių mokestinė kvalifikacija neaiški?		
Ar atskirai įvertintos išmokos vadovams, akcininkams ir kitiems susijusiems asmenims?		
Ar patikrinta, ar naudos natūra nėra paslėptos kitose išlaidų eilutėse?		
B. Darbo užmokesčio ir su juo susijusių pajamų kontrolė		
Ar didesnės darbuotojų, vadovų ir kitų asmenų pajamos vertinamos atsižvelgiant į galimą metinį 25 ar 32 proc. tarifų poveikį?		
Ar įmonė žino, kurie darbuotojai ar vadovai gali gauti ir kitų pajamų, turinčių įtakos galutiniam metiniam GPM?		
Ar tarptautinėse situacijose įvertinta, ar užsienyje gautos pajamos gali paveikti Lietuvoje taikytiną metinį tarifą?		
Ar darbo užmokesčio, priedų, premijų ir kitų išmokų apmokestinimas suderintas su personalo dokumentais?		
C. Individualios veiklos, civilinių sutarčių ir kitų nestandartinių pajamų kontrolė		
Ar įmonė aiškiai atskiria, kada paslaugos perkamos iš individualią veiklą vykdančio asmens, o kada – pagal kitą santykių formą?		
Ar patikrinta, ar individualios veiklos pajamų pobūdis neprieštarauja faktiniams santykiams su įmone?		
Ar įvertinta, ar gyventojo turimas verslo liudijimas ir jo veikla nesukelia rizikos, kad pajamos turėtų būti laikomos individualios veiklos pajamomis?		
Ar nestandartinių išmokų atveju aiškiai žinoma, kokia deklaravimo forma turi būti naudojama?		
Ar išmokos pagal civilines sutartis nevertinamos mechaniškai, nepatikrinus jų vietos 2026 m. GPM sistemoje?		
D. Nenuolatinių Lietuvos gyventojų ir B klasės pajamų kontrolė		
Ar įmonė identifikavo visas išmokas nenuolatiniams Lietuvos gyventojams?		
Ar šioms išmokoms naudojama aktuali FR0459 deklaracijos versija?		
Ar prieš deklaruojant tinkamai nustatyta pajamų rūšis?		
Ar patikrinta, ar nėra tarptautinių apmokestinimo ypatumų, kurie turėtų būti įvertinti prieš išmokėjimą?		
Ar B klasės išmokų apskaita ir deklaravimas suderinti tarpusavyje?		
E. Deklaravimo ir formų kontrolė		
Ar 2026 m. laikotarpiams naudojamos aktualios GPM312, GPM312L ir GPM312U formos?		
Ar taikoma aktuali GPM313 deklaravimo tvarka?		
Ar darbuotojai, atsakingi už deklaravimą, dirba pagal atnaujintas 2026 m. taisykles, o ne vadovaujasi sena praktika?		
Ar pajamų kodai ir pajamų rūšių klasifikavimas sistemoje atitinka 2026 m. reikalavimus?		
Ar prieš deklaravimą rankiniu būdu atliekama bent minimali rizikingų išmokų peržiūra?		

Klausimas	Taip / Ne	Pastabos
F. Vadovybės informavimo ir rizikų valdymo kontrolė		
Ar vadovybė informuota, kad 2026 m. GPM pakeitimai gali paveikti vadovų ir aukštesnes pajamas gaunančių darbuotojų galutinę metinę mokesčių naštą?		
Ar yra nustatyta aiški vidaus tvarka, kas sprendžia dėl abejotinai kvalifikuojamų išmokų mokestinio vertinimo?		
Ar mėnesio pabaigoje parengiama bent trumpa GPM rizikų suvestinė, jei atsirado nestandartinių išmokų?		
Ar buhalterija turi aiškų veiksmų planą, jei paaiškėja, kad išmoka buvo neteisingai kvalifikuota?		
Ar yra bent trumpa vidinė pažyma apie dažniausiai pasitaikančias GPM rizikos situacijas?		

Greitas rezultato įvertinimas

Kad lentelė būtų naudinga ne tik formaliai, verta nusistatyti paprastą vertinimo logiką:

- 0–5 atsakymai „Ne“ – situacija valdoma, bet reikia atlikti tikslinius taisymus;
- 6–10 atsakymų „Ne“ – padidėjusi deklaravimo ir kvalifikavimo rizika;
- 11 ir daugiau atsakymų „Ne“ – būtina skubi vidinė peržiūra, nes GPM rizika jau sisteminė.

Prieš išmokant ar deklaruojant pajamas, reikėtų atsakyti į 5 klausimus:

1) Kokia tai pajamų rūšis?
2) Ar ši pajamų rūšis dalyvauja taikant 20–25–32 proc. progresinius tarifus?
3) Ar nėra papildomų pajamų, kurios metų gale pakeis galutinį tarifą?
4) Kokia deklaravimo forma taikoma šiai išmokai?
5) Ar turime pakankamai dokumentų, pagrindžiančių būtent tokį kvalifikavimą?

Būtina papildoma peržiūra, jeigu:

- tas pats asmuo gauna kelių skirtingų rūšių išmokas;
- vadovas kartu yra akcininkas ar paslaugų teikėjas;
- asmuo dirba ir Lietuvoje, ir užsienyje;
- išmoka mokama nenuolatiniam Lietuvos gyventojui;
- naudojama individualios veiklos ar verslo liudijimo forma;
- išmoka atrodo „nestandartinė“;
- kyla abejonė, ar tai nėra nauda natūra.

Praktinė taisyklė:

jeigu buhalterijai kilo klausimas, labai tikėtina, kad toks pat klausimas gali kilti ir VMI.

6. AKCININKAMS, VADOVAMS IR KITIEMS SUSIJUSIEMS ASMENIMS MOKAMŲ IŠMOKŲ RIZIKOS 2026 M.

2026 m. viena jautriausių sričių išlieka akcininkų, vadovų ir kitų susijusių asmenų išmokos. Praktikoje didžiausia problema dažniausiai kyla ne dėl to, kad įmonė „nieko nedeklaravo“, o dėl to, kad formaliai vienaip pavadinta išmoka mokesčių aspektu pasirodo esanti visai kas kita: dividendai, darbo santykių pajamos, pajamos natūra, neleidžiami atskaitymai arba su rinkos kaina nesuderintas susijusių asmenų sandoris. VMI pateikto pelno mokesčio komentaro logika išlieka ta pati: susijusių asmenų sandoriuose pajamos ir sąnaudos turi atitikti tikrąją rinkos kainą, o GPM srityje 2026 m. dar svarbiau teisingai nustatyti pačią pajamų rūšį ir jos vietą bendroje apmokestinimo sistemoje.

2026 m. ši tema aktuali dar labiau, nes pasikeitusi GPM tarifų taikymo logika reiškia, kad nebeužtenka vertinti vien išmokėjimo momentą. Dalies fiziniams asmenims mokamų sumų galutinis apmokestinimas priklauso nuo visų metinių pajamų, o tai ypač svarbu vadovams, akcininkams ir kitiems asmenims, kurie vienu metu gali gauti kelių rūšių pajamų. Dėl to buhalteriui svarbiausia tampa ne tik teisingai apskaičiuoti mokestį, bet ir aiškiai atskirti: kada mokama kaip darbuotojui, kada – kaip akcininkui, kada – kaip kreditoriui, o kada – kaip susijusiam paslaugų teikėjui.

Dividendai, paskolos ir palūkanos turi būti atskirti ne formaliai, o iš esmės

Dividendai išlieka viena aiškiausių, bet kartu ir dažnai netvarkingai administruojamų išmokų rūšių. Praktikoje didžiausia rizika atsiranda tada, kai pinigai akcininkui išmokami anksčiau, negu tinkamai įforminamas sprendimas dėl pelno paskirstymo, arba kai dividendai painiojami su avansais, paskolomis ar kitais atsiskaitymais. Tokiu atveju problema kyla ne vien dėl deklaravimo, bet ir dėl pačios išmokos kvalifikavimo.

Paskolos akcininkui ar vadovui 2026 m. taip pat išlieka rizikingos. Jei paskola suteikiama be palūkanų ar su akivaizdžiai mažesnėmis nei rinkos palūkanomis, atsiranda ne tik pelno mokesčio, bet ir GPM rizika, nes gali būti konstatuojama gyventojo gauta ekonominė nauda. Praktikoje tai reiškia, kad paskola negali būti naudojama vien kaip „laikinas lėšų paėmimo iš įmonės būdas“, jei nėra realios grąžinimo logikos, mokėjimo grafiko ir rinkos sąlygų pagrindimo.

Palūkanos tarp susijusių asmenų taip pat turi būti vertinamos atsargiai. Jeigu įmonė moka palūkanas akcininkui ar kitam susijusiam asmeniui, nepakanka vien paskolos sutarties. Reikia turėti paaiškinimą, kodėl pasirinkta būtent tokia palūkanų norma ir kaip ji atitinka rinkos sąlygas.

Didžiausia rizika – neteisingai nustatyta pajamų rūšis

2026 m. didžiausia rizika šioje srityje yra ne tarifas, o neteisingas pajamų kvalifikavimas. Tas pats asmuo gali būti ir akcininkas, ir vadovas, ir paskolos davėjas, ir paslaugų teikėjas. Tokiose situacijose įmonė vienam žmogui gali mokėti darbo užmokestį, dividendus, palūkanas, kompensuoti išlaidas arba suteikti naudą natūra. Jei šios sumos nėra aiškiai atskirtos, didėja rizika, kad VMI vieną išmokų rūšį perkvalifikuos į kitą.

2026 m. GPM pakeitimai tai dar labiau išryškina. Tam tikrų rūšių pajamos dalyvauja bendroje 20–25–32 proc. progresinių tarifų taikymo sistemoje, o kitos apmokestinamos atskirai. Todėl buhalteriui svarbu ne „kaip vadovas pavadino išmoką“, o kokia jos tikroji ekonominė paskirtis. Kuo daugiau vaidmenų tas pats asmuo atlieka įmonėje, tuo didesnė rizika, kad formalūs dokumentai neatskleis tikrojo turinio.

Minimalių dokumentų rinkinys 2026 m. turi būti aiškus ir išsamus

2026 m. saugiausia taisyklė paprasta: kiekviena išmoka akcininkui, vadovui ar susijusiam asmeniui turi turėti aiškų teisinį pagrindą, aiškų mokestinį režimą ir aiškų dokumentų rinkinį.

Dividendų atveju minimalių dokumentų rinkinys yra:

- patvirtintos finansinės ataskaitos,
- sprendimas dėl pelno paskirstymo,
- sprendimas dėl dividendų,
- apskaitos ir išmokėjimo įrodymai,
- deklaravimo pagrindimas.

Paskolos atveju minimalių dokumentų rinkinys yra:

- paskolos sutartis,
- suma, terminas, palūkanų norma,
- grąžinimo grafikas,
- lėšų pervedimo įrodymai,
- rinkos palūkanų pagrindimas.

Palūkanų atveju minimalių dokumentų rinkinys yra:

- sutartis,
- palūkanų skaičiavimo būdas ir jo pagrindimas,
- mokėjimo įrodymai,
- rinkos normos pagrindimas,
- susijusių asmenų sandorio įvertinimas.

Jei vadovui ar akcininkui kompensuojamos išlaidos, suteikiamas automobilis, apmokamos telefono, draudimo išlaidos ar duodama kitos naudos, būtina turėti vidaus taisykles, naudojimo tvarką ir aiškiai atskirti, kur baigiasi verslo poreikis ir prasideda asmeninė nauda. 2026 m. tai svarbu ne tik GPM, bet ir pelno mokesčio taikymo aspektu.

Dažniausios klaidos

- **Pirma**, ***painiojami akcininko ir įmonės pinigų srautai***: pinigai išmokami „laikinai“, „atsiskaitysime vėliau“, bet nėra aiškaus pagrindo, ar tai paskola, ar dividendai, ar kitas atsiskaitymas.
- **Antra**, ***paskolos suteikiamos nepaisant realios rinkos logikos***: be palūkanų, be grąžinimo grafiko, be faktinio vykdymo.
- **Trečia**, ***tas pats asmuo gauna kelias skirtingų rūšių išmokas, bet apskaitoje jos netvarkomos atskirai***: atlygis, dividendai, kompensacijos, išlaidos ir palūkanos suplaukia į vieną bylą.
- **Ketvirta**, ***susijusių asmenų palūkanos ar kiti sandoriai*** grindžiami tik sutartimi, bet ne rinkos sąlygomis.
- **Penkta**, ***dokumentai parengti formaliai***: sprendimas priimtas po išmokėjimo, sutartis neatitinka realių mokėjimų, o išlaidos pagrindžiamos tik viena sąskaita be jokio papildomo paaiškinimo.

2026 m. akcininkams, vadovams ir kitiems susijusiems asmenims mokamų išmokų srityje svarbiausia taisyklė yra tokia: kiekviena išmoka turi būti atskirta pagal tikrąjį jos pobūdį, o ne pagal patogiausią pavadinimą. Jei bus teisingai nustatyta, ar tai dividendai, paskola, palūkanos, darbo santykių pajamos ar nauda natūra, tada galima teisingai taikyti ir mokestinį režimą. Jei išmokos rūšis nustatyta klaidingai, klaidinga tampa visa likusi grandinė: apskaita, GPM, pelno mokestis ir VMI rizika. 2026 m. saugiausias kelias yra ne sutvarkyti dokumentus „po fakto“, o kiekvieną jautresnę išmoką pagrįsti dar prieš ją išmokant.

2026 m. akcininkams, vadovams ir kitiems susijusiems asmenims mokamų išmokų savikontrolės klausimynas

Šis klausimynas skirtas greitai pasitikrinti, ar įmonė 2026 m. teisingai valdo išmokų akcininkams, vadovams ir kitiems susijusiems asmenims mokestinę riziką. Jis padeda atsakyti į svarbiausią praktinį klausimą: ar įmonė gali aiškiai pagrįsti, kodėl konkreti išmoka yra būtent tokia, kokia parodyta apskaitoje ir deklaracijose.

Klausimas	Taip / Ne	Pastabos
A. Bendras santykių su asmeniu aiškumas		
Ar aiškiai žinoma, kokį statusą įmonėje turi konkretus asmuo: akcininkas, vadovas, darbuotojas, paskolos davėjas, paslaugų teikėjas ar kelias funkcijas atliekantis asmuo?		
Ar vienam asmeniui mokamos skirtingos išmokos apskaitoje ir dokumentuose atskirtos pagal rūšis?		
Ar nėra situacijų, kai tas pats mokėjimas galėtų būti aiškinamas keliais būdais?		
Ar prieš išmokant nestandartinę sumą buvo įvertinta jos mokestinė kvalifikacija?		
Ar vadovo ir akcininko funkcijos dokumentuose nėra painiojamos tarpusavyje?		
B. Dividendų kontrolė		
Ar prieš išmokant dividendus yra patvirtintos finansinės ataskaitos?		
Ar yra aiškus sprendimas dėl pelno paskirstymo ir dividendų išmokėjimo?		
Ar dividendai nebuvo išmokėti anksčiau, negu buvo priimtas atitinkamas sprendimas?		
Ar dividendų išmokėjimas apskaitoje atskirtas nuo kitų atsiskaitymų su akcininku?		
Ar deklaravimo ir mokesčio išskaičiavimo pareigos įvykdytos teisingai pagal gavėjo statusą?		
C. Paskolų akcininkams, vadovams ir susijusiems asmenims kontrolė		
Ar yra kiekvienos paskolos rašytinė sutartis?		
Ar sutartyje aiškiai nurodyta suma, terminas, palūkanų norma ir grąžinimo tvarka?		
Ar paskolos palūkanos atitinka rinkos kainą ir ar tai galima pagrįsti?		
Ar paskola realiai naudojama pagal sutartį, o ne tik formaliai „guli popieriuje“?		
Ar nėra tokios situacijos, kai paskola faktiškai naudojama kaip netvarkingas pinigų paėmimo iš įmonės būdas?		
D. Palūkanų kontrolė		
Ar palūkanų, nustatomų susijusiems asmenims, norma pagrįsta rinkos sąlygomis?		
Ar yra dokumentai, pagrindžiantys, kodėl pasirinkta būtent tokia palūkanų norma?		
Ar palūkanos skaičiuojamos ir mokamos pagal sutartį, ir nėra jokių neatitikimų?		
Ar palūkanų mokėjimas atskirtas nuo pagrindinės skolos grąžinimo?		
Ar įvertinta, ar dėl palūkanų ar jų nebuvimo neatsiranda papildoma GPM ar pelno mokesčio rizika?		
E. Naudos natūra ir kompensuojamų išlaidų kontrolė		
Ar aišku, kurios įmonės apmokėtos išlaidos tenkina verslo poreikius, o kurios gali būti laikomos asmenine nauda?		

Klausimas	Taip / Ne	Pastabos
Ar automobilis, degalai, telefonas, draudimas ar kita gaunama nauda yra dokumentuota?		
Ar įmonė turi vidaus taisykles, nustatančias, kaip tokia nauda suteikiama ir naudojama?		
Ar nėra asmeninių išlaidų, paslėptų bendrose veiklos sąnaudose?		
Ar įvertinta, ar tam tikros kompensacijos ar mokėjimai neturėtų būti laikomi pajamomis natūra?		
F. Susijusių asmenų sandorių kontrolė		
Ar įmonė turi aiškų susijusių asmenų sąrašą?		
Ar visus reikšmingesnius sandorius su susijusiais asmenimis galima pagrįsti verslo logika?		
Ar sandorių kainos, palūkanos ar kitos sąlygos pagrįstos rinkos principu?		
Ar susijusių asmenų sandoriai nepaslėpti bendrose sąnaudose ar kitose eilutėse?		
Ar įvertinta, ar reikia FR0528 formos ataskaitos ar kitokio papildomo dokumentavimo?		
G. Minimalaus dokumentavimo kontrolė		
Ar kiekviena reikšmingesnė išmoka turi aiškų teisinį pagrindą?		
Ar dokumentai pasirašyti laiku, o ne sutvarkyti „po fakto“?		
Ar dokumentai atitinka realų pinigų judėjimą?		
Ar galima greitai parodyti, kodėl konkreti išmoka kvalifikuota būtent taip?		
Ar esant jautresnėms situacijoms yra parengta bent trumpa vidinė pažyma ar paaiškinimas?		
H. 2026 m. GPM rizikos kontrolė		
Ar aišku, kurios išmokos apmokestinamos taikant 15 proc., o kurios – progresinius 20–25–32 proc. tarifus?		
Ar iš anksto įvertinta, kad įmonės vadovai gauna pajamų iš kelių šaltinių?		
Ar deklaruojant išmokas taikoma 2026 m. aktuali deklaravimo tvarka?		
Ar yra rizika, kad per mėnesį pritaikytas apmokestinimas metų pabaigoje pasirodys per mažas?		

Greitas rezultato įvertinimas

Kad klausimynas būtų praktiškas, verta taikyti paprastą vertinimą:

- 0–5 atsakymai „Ne“ – situacija valdoma, bet verta pataisyti silpniausias vietas;
- 6–12 atsakymų „Ne“ – padidėjusi mokestinė rizika, būtina vidaus peržiūra;
- 13 ir daugiau atsakymų „Ne“ – sistema nevaldoma, reikia skubiai tvarkyti dokumentų ir išmokų modelį.

Šis savikontrolės klausimynas padeda atsakyti į tris svarbiausius klausimus:

1) Ar įmonė aiškiai supranta, ką ir kodėl moka akcininkui, vadovui ar susijusiam asmeniui?
2) Ar šios išmokos teisingai įformintos ir atskirtos?
3) Ar įmonė turi pakankamai dokumentų, kad 2026 m. galėtų pagrįsti pasirinktą mokestinį režimą?

Svarbiausia taisyklė

išlieka ta pati: jei išmokos rūšis neaiški įmonės viduje, ją kaip rizikingą vertins ir VMI. Todėl geriausias momentas suvaldyti šią riziką – ne po paklausimo, o prieš išmokėjimą.

7. MAĮ, VMI KONTROLĖ IR SANKCIJŲ PREVENCIJA

Kada atsiranda mokestinė nepriemoka

Mokestinė nepriemoka atsiranda tada, kai įmonė laiku nesumoka mokesčio ar su juo susijusių sumų. Tai gali būti ne tik po VMI patikrinimo apskaičiuota suma, bet ir pačios įmonės deklaruotas, tačiau laiku nesumokėtas PVM, GPM, pelno mokestis ar delspinigiai.

- *2026 m. praktinė išvada*: vos tik tampa aišku, kad mokėjimo terminas bus praleistas, situaciją reikia vertinti kaip mokestinės rizikos pradžią, o ne kaip laikiną techninį nesklandumą.

Pranešimas, raginimas, išieškojimo pradžia

Kai VMI įgyja teisę išieškoti nepriemoką, mokesčių mokėtojui pateikiamas **Pranešimas apie turimą nepriemoką** arba **Raginimas**. Raginimas yra rimtas signalas, kad prievolė turi būti vykdoma geruoju, nes priešingu atveju gali prasidėti priverstinis išieškojimas.

- *2026 m. praktinė išvada:* didžiausia klaida yra ignoruoti pranešimą, tikintis, kad „dar yra laiko". Dažnai būtent šiame etape dar galima suvaldyti riziką pigiausiai.

Delspinigiai ir baudos

Delspinigiai skaičiuojami už pavėluotą sumokėjimą, bet tam tikrais atvejais nuo jų ar jų dalies gali būti atleidžiama. Tas pats taikytina ir baudoms, jei įmonė gali pagrįsti, kad veikė sąžiningai, bendradarbiavo ir turi objektyvių priežasčių.

- *2026 m. praktinė išvada:* prašymas mažinti delspinigius ar baudą turi būti grindžiamas dokumentais, ne vien bendru prašymu.

Mokestinės paskolos sutartis ir išdėstymas

Jei įmonė turi mokesčių skolą, bet dar valdo pinigų srautus, gali būti svarstomas mokestinės nepriemokos **atidėjimas arba išdėstymas**. Tačiau ši priemonė naudinga tik tada, kai įmonė realiai pajėgi laikytis grafiko. Nutraukus sutartį, delspinigiai ir išieškojimo rizika grįžta.

- *2026 m. praktinė išvada:* išdėstymas nėra problemos panaikinimas – tai tik kontroliuojamas jos sprendimo grafikas.

Susitarimas su VMI dėl mokesčio dydžio

Kai nei įmonė, nei VMI neturi pakankamai įrodymų, kad tiksliai pagrįstų mokesčio dydį, gali būti sudaromas **susitarimas dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio**. Tai formalus procesas, taikomas tyrimo, patikrinimo ar ginčo metu. Pasirašius susitarimą, tos sumos ginčyti nebegalima.

- *2026 m. praktinė išvada:* susitarimas naudingas tada, kai abiejų pusių įrodymų bazė silpna, bet jis netinka, jei įmonė turi stiprią ir gerai dokumentuotą poziciją.

Ką buhalteris turi padaryti tą pačią dieną, gavęs VMI dokumentą

Tą pačią dieną reikia:

- nustatyti, **koks dokumentas gautas**;
- užfiksuoti **gavimo datą**;
- susirinkti faktus: suma, laikotarpis, mokestis, ankstesni veiksmai;
- įvertinti, kuris kelias realus: mokėti, prašyti išdėstyti, aiškinti, ginčyti ar tartis;
- iškart aiškiai informuoti vadovą: suma, terminas, pasekmė, siūlomas veiksmas.

➤ *2026 m. praktinė išvada:* didžiausia sankcijų prevencija yra ne „po fakto“ parašytas paaiškinimas, o greita reakcija pirmąją dieną.

2026 m. MAĮ / VMI kontrolės savikontrolės lentelė

Klausimas	Taip / Ne	Pastabos
Ar įmonė kas mėnesį pasitikrina, ar nėra susidariusios mokestinės nepriemokos?		
Ar aiškiai žinoma, kurie mokesčių mokėjimo terminai artimiausi ir kur yra didžiausia vėlavimo rizika?		
Ar „Mano VMI“ ir kiti oficialūs kanalai tikrinami reguliariai?		
Ar įmonėje aišku, kas atsakingas už reakciją į VMI pranešimą ar raginimą?		
Ar gavus VMI dokumentą tą pačią dieną fiksuojama gavimo data ir atsakymo terminas?		
Ar įmonė turi vidaus tvarką, kaip renkama informacija ir dokumentai gavus VMI paklausimą?		
Ar buhalterija žino, kada verta svarstyti nepriemokos išdėstymą?		
Ar jautresnėse situacijose renkami dokumentai, kurie galėtų pagrįsti prašymą mažinti delspinigius ar baudą?		
Ar įmonė turi bent minimalią vidaus pažymą apie didesnes mokestines rizikas?		
Ar vadovas laiku informuojamas apie VMI dokumentus ir galimas finansines pasekmes?		
Ar įmonė vertina, kada ginčas tikslingas, o kada racionaliau svarstyti susitarimą su VMI?		
Ar gavus kiekvieną VMI dokumentą aiškiai pasirenkamas vienas veiksmo kelias, o ne paliekama „laukti“?		

Greitas įvertinimas:

- 0–2 atsakymai „Ne“ – situacija valdoma;
- 3–5 atsakymai „Ne“ – padidėjusi kontrolės ir sankcijų rizika;
- 6 ir daugiau atsakymų „Ne“ – būtina skubi vidaus tvarkos peržiūra.

8. PRAKTINĖS TAUPYMO GALIMYBĖS IR 2026 M. BUHALTERIO DARBO ĮRANKIAI

2026 m. didžiausia įmonės taupymo galimybė – ne „specialios schemos“, o tvarkinga mokesčių kasdienybė. Praktikoje įmonės dažniausiai permoka ne todėl, kad nežino tarifo ar deklaracijos formos, o todėl, kad per vėlai pastebi riziką, neperžiūri sąnaudų, neįvertina pereinamųjų situacijų arba neturi paprastos vidaus kontrolės sistemos. Būtent todėl 2026 m. svarbiausias buhalterio darbo įrankis yra ne vien programa ar lentelė, o aiški veiksmų seka: ką tikrinti kas mėnesį, ką peržiūrėti prieš pateikiant deklaraciją ir kada informuoti vadovą.

Šio skyriaus tikslas – parodyti, kaip 2026 m. ne tik išvengti klaidų, bet ir teisėtai nepermokėti, sumažinti PVM klaidų kainą, būti pasirengus VMI klausimams iš anksto ir turėti kasdienius darbo įrankius, kurie leidžia valdyti mokesčių riziką dar iki tol, kol ji tampa sankcija ar ginču.

8.1. Kaip nepermokėti pelno mokesčio teisėtais būdais

- 2026 m. **pirmas ir svarbiausias pelno mokesčio taupymo principas** yra labai paprastas: pelno mokestį lemia ne tik tarifas, bet ir teisingai nustatyta mokesčio bazė. Nuo 2026 m. standartinis tarifas yra 17 proc., lengvatinis smulkiojo vieneto tarifas – 7 proc., o tam tikrais atvejais pirmajam ir antrajam laikotarpiams gali būti taikomas 0 proc. tarifas. Taigi pirmas praktinis žingsnis yra ne skaičiuoti mokestį „kaip pernai“, o iš naujo pasitikrinti, koks tarifas iš viso taikytinas būtent šiai įmonei. Jei šis klausimas neatsakytas, visa tolesnė skaičiavimo logika gali būti klaidinga.
- **Antras taupymo principas** – metų pabaigoje peržiūrėti sąnaudas ne apskaitos, o būtent pelno mokesčio atžvilgiu. Praktikoje didžiausia permokėjimo rizika atsiranda tada, kai visos jautresnės išlaidos paliekamos bendrose sąnaudose ir iki PLN204 deklaracijos pildymo neįvertinamos. 2026 m. ypač svarbu peržiūrėti reprezentaciją, komandiruotes, automobilių ir degalų išlaidas, mišrias išlaidas, vadovų ir akcininkų naudą, draudimą, konsultavimo sąnaudas, grupės paslaugas ir kitus netipinius mokėjimus. Čia dažnai atsiranda skirtumas tarp to, kas apskaitoje registruota kaip sąnaudos, ir to, kas pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais gali būti pripažįstama leidžiamais atskaitymais.
- **Trečias svarbus taupymo įrankis** – aiškus sąnaudų suskirstymas į tris grupes: leidžiami atskaitymai, ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai ir neleidžiami atskaitymai. Praktikoje būtent šio žingsnio nebuvimas dažniausiai lemia permoką arba vėliau – ginčą su VMI. 2026 m. saugiausias kelias yra ne metų pabaigoje „greitai pataisyti“ deklaraciją, o iš anksto turėti trumpą jautrių sąnaudų suvestinę.
- **Ketvirtas taupymo principas** – neignoruoti ilgalaikio turto politikos. 2026 m. juridiniams asmenims aktualu tai, kad nusidėvėjimo normatyvus galima peržiūrėti be išankstinio VMI sutikimo, jei pakeitimas ekonomiškai pagrįstas ir nėra paremtas vien mokestinės naudos siekiu. Tai reiškia, kad įmonė turi realią galimybę nepermokėti, jei jos apskaitoje tebėra pasenę normatyvai, nebeatitinkantys tikrojo turto naudojimo.

- **Penktas taupymo principas** – susijusių asmenų sandorius peržiūrėti iki deklaracijos pateikimo, o ne ją pateikus. Jei akcininkų paskolos, palūkanos, valdymo mokesčiai, licenciniai mokėjimai ar grupės sąnaudų perskirstymas nepagrįsti rinkos logika, pelno mokesčio rizika greitai tampa papildomo apmokestinimo rizika. Todėl 2026 m. teisėtas taupymas čia reiškia ne „sumažinti kainą“, o laiku susitvarkyti dokumentus ir turėti bent minimalų rinkos kainos pagrindimą.

8.2. Kaip sumažinti PVM klaidų kainą

2026 m. PVM srityje klaidos kaina dažniausiai susideda iš trijų dalių: neteisingai apskaičiuotos sumos, deklaracijos taisymo darbo ir papildomos VMI dėmesio rizikos. Todėl svarbiausia ne tik „neteikti klaidingos FR0600“, bet daug anksčiau pastebėti neatitikimą tarp dokumentų, apskaitos ir PVM kvalifikavimo.

- **Pirmas būdas** sumažinti PVM klaidų kainą – sukurti trumpą vidinę tikrinimo seką prieš pateikiant deklaraciją. 2026 m. to ypač reikia dėl PVM reformos: vietoje seno 9 proc. tarifo dabar taikomi 12 proc. ir 5 proc. lengvatiniai tarifai, o daliai prekių ir paslaugų senoji lengvata apskritai panaikinta. Tai reiškia, kad reikia tikrinti ne tik skaičius, bet ir pačią operacijos rūšį: ar tai tikrai apgyvendinimas, keleivių vežimas, kultūros renginys ar leidinys, kuriems taikomas lengvatinis tarifas.
- **Antras būdas** – nestandartines operacijas išskirti iš bendro srauto. Daugiausia PVM klaidų 2026 m. atsiras ne kasdieniuose standartiniuose pardavimuose, o pereinamosiose situacijose: mokant avansus, teikiant tęstines paslaugas, prenumeratos paslaugą, kreditinėse sąskaitose užsienio valiuta ir tikslinant senesnius laikotarpius. Jei tokios operacijos apskaitoje pažymimos atskirai ir peržiūrimos rankiniu būdu, jų klaidos kaina gerokai sumažėja.
- **Trečias būdas** – laiku atnaujinti sistemą. 2026 m. PVM srityje dauguma klaidų atsiranda ne dėl neteisingo teisinio vertinimo, o dėl to, kad sistemoje palikti seni 9 proc. kodai, neatnaujintos prekių ir paslaugų kortelės arba duomenys automatiškai neperkeliami į naujus FR0600 ir FR0608 laukelius.
- **Ketvirtas būdas** – kuo anksčiau ištaisyti klaidą įmonės viduje. PVM yra vienas labiausiai duomenų kryžminimo veikiamų mokesčių, todėl strategija „palauksime, gal niekas nepastebės“ 2026 m. yra viena brangiausių. Jei klaida aptinkama prieš pateikiant deklaraciją ar iškart ją pateikus, jos kaina visada mažesnė negu po VMI paklausimo.
- **Penktas būdas**. Jei pardavimų, projektų, sutarčių ar klientų aptarnavimo komandos nesupranta, kada operacija tampa „PVM aspektu jautri“, buhalterija apie problemą sužino per vėlai. Todėl vienas geriausių 2026 m. darbo įrankių yra trumpa įmonės vidaus taisyklė: kokiais atvejais dokumentas prieš jį išrašant turi būti derinamas su buhalteriu.

8.3. Kaip pasirengti VMI klausimams iš anksto

Pasirengimas VMI klausimams prasideda ne gavus laišką ar raginimą, o daug anksčiau – tada, kai įmonė nusprendžia, kad kiekviena jautresnė mokesčių pozicija turi turėti aiškų pagrindimą. Praktikoje tai reiškia labai paprastą taisyklę: jei dėl išlaidų, išmokų ar sandorio įmonės viduje kilo bent vienas klausimas, tikėtina, kad toks pat klausimas gali kilti ir VMI.

Geriausias pasirengimas yra tvarkinga mokesčių byla. Kiekviena jautresnė sritis turi turėti dokumentų rinkinį: teisinį pagrindą, finansinį pagrindimą, apskaitos logiką ir trumpą paaiškinimą, kodėl pasirinktas būtent toks sprendimas. Tokia byla reikalinga ne tik ginčo atvejui. Ji leidžia ir pačiai įmonei greitai suprasti, kodėl buvo priimtas vienas ar kitas mokestinis sprendimas.

2026 m. verta iš anksto pasiruošti ir įvertinti bent šias rizikos zonas: susijusių asmenų sandorius, akcininkų ir vadovų išmokas, mišrią naudą, reikšmingesnes nestandartines sąnaudas, PVM atžvilgiu jautrias operacijas, nenuolatinių gyventojų išmokas ir darbo užmokesčio struktūros klausimus. Jeigu šiose srityse dokumentai sutvarkyti iki tol, kol VMI dar nepateikė klausimų, didelė dalis rizikos jau yra suvaldyta.

Ne mažiau svarbi ir sprendimo istorija. VMI dažnai svarbu ne tik pats dokumentas, bet ir tai, kada ir kodėl jis atsirado. Todėl jautresnėse situacijose verta turėti bent trumpą vidaus pažymą, vadovo rezoliuciją ar atsakingo asmens paaiškinimą. Kuo aiškesnė sprendimo seka, tuo lengviau jį apginti.

Galiausiai pasirengimas VMI klausimams iš anksto reiškia laiko ir lėšų taupymą. Brangiausia situacija yra ta, kai įmonė, tik gavusi paklausimą, pradeda ieškoti sutarčių, aiškintis mokėjimus ir prisiminti, kodėl prieš pusmetį ar metus pasirinkta būtent tokia apskaitos tvarka. Todėl geriausias 2026 m. darbo įrankis yra ne „atsakymas į VMI klausimus“, o pasirengimas jiems, kol jie dar nepateikti.

8.4. 10-ies punktų vadovo informavimo apie mokestines rizikas forma

Kai buhalteris informuoja vadovą apie mokestinę riziką, informacija turi būti trumpa, aiški ir skirta sprendimui priimti. Tam praktiškiausia naudoti vienodą struktūrą.

1. Rizikos pavadinimas – trumpas problemos įvardijimas.
2. Laikotarpis – su kokiu mėnesiu ar mokestiniu laikotarpiu susijusi rizika.
3. Suma – preliminari ar tiksli rizikos finansinė išraiška.
4. Mokesčio rūšis – PVM, pelno mokestis, GPM, NT mokestis, MAĮ procedūros ar mišri rizika.
5. Priežastis – kodėl rizika atsirado.
6. Galimos pasekmės – papildomas mokestis, delspinigiai, bauda, deklaracijos tikslinimas, VMI klausimas ar reputacinė rizika.
7. Skubumas – iki kada reikia priimti sprendimą.
8. Siūlomas veiksmas – ką buhalterija rekomenduoja daryti.
9. Atsakingi asmenys – kas turi atlikti veiksmą.
10. Vadovo sprendimas – vieta aiškiam pasirinkimui užfiksuoti.

Buhalterio darbo mokesčių srityje vertė įmonei turėtų būti matuojama ne tik tuo, ar deklaracija pateikta laiku ir teisinga. Ji turėtų būti matuojama tuo, ar buhalteris sugeba laiku pastebėti mokesčių permokėjimo vietas (kai nepagrįstai nepasinaudota lengvatomis), sumažinti padarytų klaidų pasekmes, parengti įmonę galimiems VMI klausimams ir aiškiai informuoti vadovą apie tai, kas gali virsti finansine rizika. Todėl geriausias 2026 metais buhalterio darbo įrankis bus ne kokia nors viena stebuklinga schema, o tvarkinga darbo su mokesčiais sistema: kasmėnesinė darbų kontrolė, sudaryta jautrių mokestinių sričių byla ir aiškus galimų rizikų įvardijimas.

Žurnalo „Buhalterija: apskaitos ir mokesčių apžvalga“ 2026 m. 1 priedas
MOKESČIAI: įmonės prisitaikymas prie mokesčių reformos.
Naujos taupymo ir baudų bei kitų sankcijų išvengimo galimybės

SL 1592. 4,5 sp. l. UAB „Pačiolis“ 2433 leidinys
Išleista 2026 m. balandžio mėn.
L. Zamenhofo g. 5, 06332 Vilnius

Spausdino BĮ UAB „Baltijos kopija“
Kareivių g. 13B, Vilnius

Abejojate, ar visus mokesčius apskaičiuojate ir sumokate teisingai?

Nežinote, kaip pasinaudoti mokestinėmis lengvatomis?

Nežinote, kaip elgtis VMI patikrinimo atveju?

Nežinote, kaip sumažinti savo atsakomybę mokesčių srityje?

TAI YPAČ AKTUALU DABAR!

Nuotolinis seminaras įmonių buhalteriams ir vadovams

MOKESČIAI: esmė, legalūs mažinimo būdai ir vadyba įmonėje

- **Pagrindinių įmonės mokamų mokesčių esmė** (tarifai, deklaravimas ir sumokėjimas, mokesčių apskaičiavimo ryšys su buhalterine apskaita).
- **Mokesčių optimizavimas ir mokestinės lengvatos** (optimizavimo ir planavimo galimybės ir būdai, mokestinių alternatyvų ir lengvatų sąrašas, leidžiamų atskaitymų didinimas, neleidžiamų atskaitymų mažinimas, kiti klausimai).
- **VMI mokesčių sumokėjimo ir deklaravimo administravimas** (iMAS esmė, patikimas ir nepatikimas mokesčių mokėtojas, pranešimai VMI, mokestiniai patikrinimai, baudos, palūkanos ir delspinigiai, įmonės vadovo ir mokesčių administratoriaus santykiai, mokesčių tikslinimas ir senatis, susitarimas su VMI dėl mokesčių, mokestinės paskolos ir sumokėjimo atidėjimai).
- **Mokesčių vadyba įmonėje** (įmonės vadovo ir apskaitą tvarkančio asmens (ATA) atsakomybė, vidaus kontrolė ir tvarkos, apskaitos ir mokesčių apskaičiavimo politika įmonėje, mokesčių dokumentai ir registrai).

Seminaro trukmė – apie 17 ak. val.

LEKTORIAI

aud. doc. dr. **Gediminas KALČINSKAS**, konsultantė ekspertė **Oksana GALIN**, konsultantė ekspertė **Marina GUPTOR**, aud. **Gintautas DEVEIKIS**

Kiekvienas seminaro dalyvis: • gaus kokybišką seminaro vaizdo įrašą • gaus išsamiai parengtą atspausdintą seminaro knygą • išklausyti seminarą galės tiek kartų, kiek reikia.

TIK Buhalterija prenumeratoriams

Seminaro kaina – tik 99 € ~~147 €~~ (PVM netaikomas).

iki gegužės 31 d.

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba" (į. k. 300807502)a. s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** (*TS_Vmk*), **pristatymo adresą, tel. numerį ir el. pašto adresą.**

Daugiau informacijos – tel. (0 5) 2700 636, el. p. seminarai@paciolis.lt arba www.Paciolis.lt

VISKAS, ką svarbu žinoti apie įmonės automobilius –

AUTOMOBILIS ĮMONĖJE

aktualiame nuotoliniame seminare

AUTOMOBILIS ĮMONĖJE:

apskaita, apmokestinimas ir dokumentavimas. Geroji praktika ir būdai išvengti mokestinių rizikų

SEMINARO LEKTORĖS:

konsultantės ekspertės ***Oksana GALIN*** *ir* ***Marina GUPTOR****.*

PROGRAMA

1. Įmonės ***automobilio įsigijimo ir eksploatavimo išlaidų*** apskaitos reikalavimai. Automobilio būtinybės įmonės veiklai pagrindimas.
2. ***Lizingo būdu*** įsigyto automobilio apskaitos ypatumai. Atgalinis lizingas.
3. Automobilio ***pirkimo PVM atskaitos*** galimybės ir ribojimai. ***Elektromobilių PVM*** atskaitos ypatumai.
4. ***Pardavimo PVM*** apskaičiavimas ir PVM tarifų taikymas ***parduodant automobilį***. Maržos schemos taikymas.
5. Automobilių eksploatavimo ir remonto išlaidų pripažinimo ***leidžiamais atskaitymais*** reikalavimai. ***Nuo 2025 m. taikomi*** lengvųjų automobilių įsigijimo ir nuomos išlaidų ribojimai.
6. ***Degalų ir elektros energijos*** apskaitai keliami reikalavimai mokesčių įstatymuose. Suvartojimą pagrindžiančių dokumentų pavyzdžiai.
7. ***Aplinkos taršos mokesčio*** už suvartotus degalus apskaičiavimas ir taikomos lengvatos.

KIEKVIENAS NUOTOLINIO SEMINARO DALYVIS:

- gaus kokybiškus seminaro vaizdo įrašus;
- gaus išsamiai parengtą spausdintą seminaro knygą;
- išklausyti seminarą galės sau patogioje vietoje ir norimu laiku tiek kartų, kiek reikės.

TIK Buhalterija prenumeratoriams

Seminaro kaina – tik 96 € ~~137 €~~ (PVM netaikomas).

iki gegužės 31 d.

Trukmė – 5 ak. val.

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite jo kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke.
Mokėjimo nurodyme BŪTINAI įrašykite PREKĖS KODĄ *(TS123N)*, PRISTATYMO ADRESĄ, EL. PAŠTĄ ir TEL. NUMERĮ.

Daugiau informacijos – tel. (0 5) 2700 636, el. p. seminarai@paciolis.lt arba www.Paciolis.lt